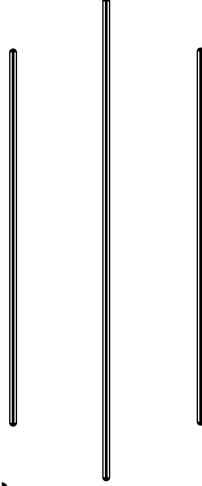
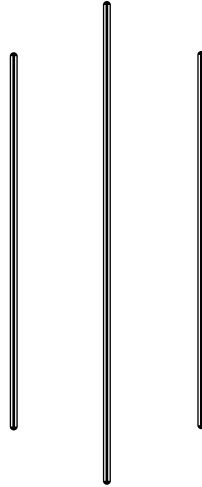

(सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३)
तथा सूचनाको हकसम्बन्धी नियमावली, २०६५ को
नियम (३) बमोजिम सार्वजनिक गरिएको)

२०८० साल माघ, फागुन र चैत्र महिनामा सम्पादित प्रमुख क्रियाकलापहरू
(स्वतः प्रकाशन)

बुढानीलकण्ठ नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
हात्तीगौडा, काठमाडौं ।

फोन नं.: ०१-४३७७२३५/४३७२७२५/४३७२६६७

इमेल: budhanilkanthamun@gmail.com

२०८१ वैशाख

स्वतः प्रकाशन (Proactive Disclosure)

नेपालको संविधानको धारा २७ मा रहेको नागरिकको सूचनाको हकको व्यवस्था बमोजिम सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा (५) र सूचनाको हकसम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम (३) मा प्रत्येक सार्वजनिक निकायले आफ्नो गतिविधिहरूको विवरण ३/३ महिनामा प्रकाशित गर्नुपर्ने कानूनी व्यवस्था छ । सूचनाको हकको संरक्षण, सम्बर्द्धन र प्रचलन गराउन यस नगरपालिकाबाट २०८१ माघ-वैशाखको अवधिमा सम्पादित प्रमुख कार्यहरू प्रकाशित गरिएको छ ।

मिति: २०८१ वैशाख २८ गते

बुढानीलकण्ठ नगरपालिका

विषयवस्तु

१ .नगरपालिकाको स्वरूप र प्रकृति	४
२. नगरपालिकाको काम कर्तव्य र अधिकार.....	६
३.नगरपालिकाबाट प्रदान गरिने सेवा	३३
४ .निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी	३८
५ .सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद.....	३८
६ .सम्पादित कार्यको विवरण	३८
७.ऐन, नियम, कार्यविधि र निर्देशिकाको सूची	५१
८ .बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाको वेवसाइट.....	५५
९ .सूचना मागसम्बन्धी निवेदन र सोउपर सूचना दिइएको विषय.....	५५

१. नगरपालिकाको स्वरूप र प्रकृति

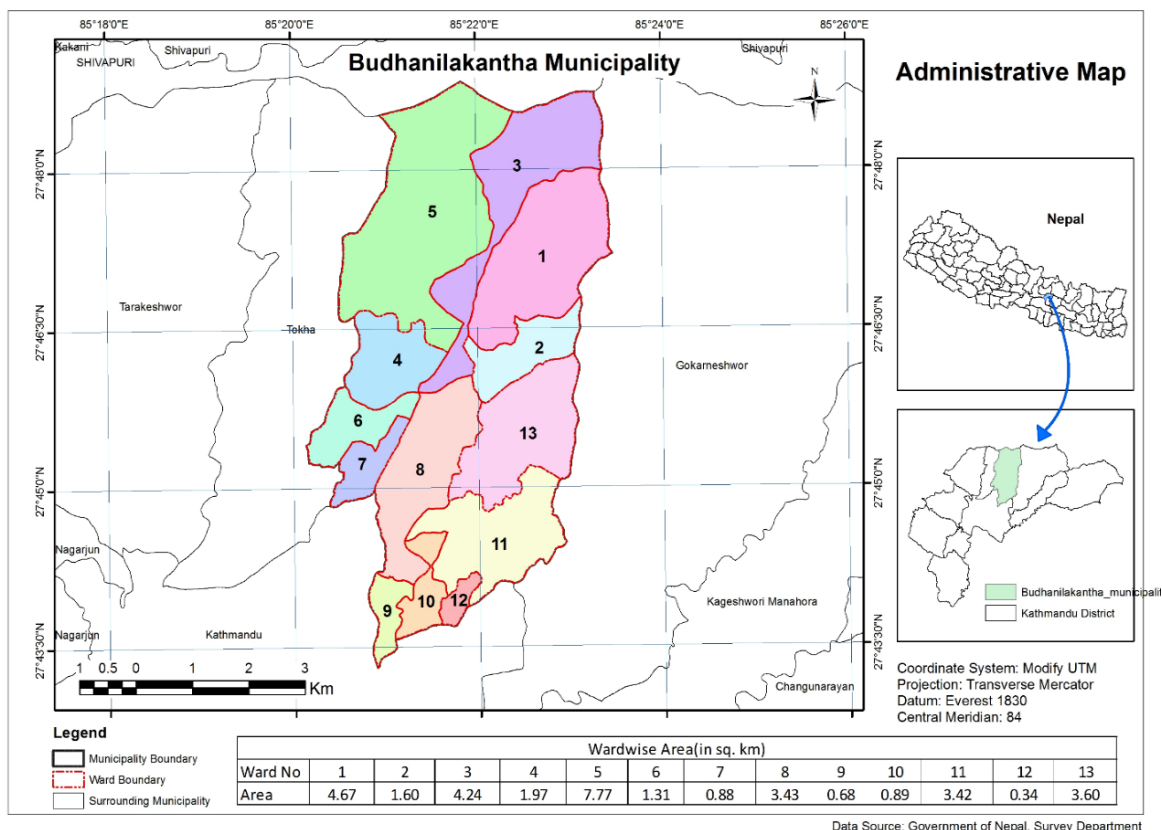
बागमती प्रदेश, काठमाडौँ जिल्लामा अवस्थित बुढानीलकण्ठ नगरपालिका नेपाल सरकार, तत्कालीन सङ्घीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयको मिति २०७१ मङ्सिर १६ गतेको मन्त्रीस्तरीय निर्णयबाट चपली भद्रकाली, खड्का भद्रकाली, चुनिखेल, महाङ्काल, विष्णु बुढानीलकण्ठ र कपन गरी ६ वटा गा.वि.स.हरू मिलाएर १९ वडामा विभाजन गरी प्रशासकीय हिसाबले समायोजन गरिएको थियो । तर नेपाल सरकारको मिति २०७१ फाल्गुन २७ गतेको निर्णयले साविककै १९ वटा वडाहरूलाई १३ वटा वडाहरूमा पुनः समायोजन गरी यसको अन्तिम प्रशासकीय ढाँचा तयार गरिएको हो । बुढानीलकण्ठ नगरपालिका नेपालकै ऐतिहासिक नगरपालिकामध्येको एक नगरपालिका हो । नेपालको राजधानीमा अवस्थित काठमाडौँ जिल्लाका ११ वटा स्थानीय सरकारमध्ये (महानगरपालिका बाहेक) जनसङ्ख्याको आधारमा नेपाल भरीको सबैभन्दा ठूलो यस नगरपालिकाको उत्तरतर्फ नुवाकोट जिल्लासँग जोडिएको तथा शिवपुरी नागार्जुन राष्ट्रिय निकुञ्ज, दक्षिणमा काठमाडौँ महानगरपालिकाको वडा नम्बर ३, ४, ६, ७ र टोखा नगरपालिकाको वडा नम्बर ४ धापासी रहेको छ । त्यस्तै पश्चिमतर्फ टोखा नगरपालिका पर्दछ भने पूर्वतर्फ गोकर्णेश्वर नगरपालिका र काठमाडौँ महानगरपालिकाको वडा नम्बर ६ सँग जोडिएको छ । काठमाडौँ उपत्यकाका थुप्रै धार्मिक स्थलहरूमध्ये बुढानीलकण्ठ नगरपालिका पनि महत्त्वपूर्ण मानिन्छ । उत्तरी भागमा शिवपुरीका फेदीमा रहेको यो स्थल शैव, वैष्णव र बौद्ध धर्मालम्बीको आस्थाको क्षेत्र हो । आवासीय क्षेत्र धेरै रहेको यस नगरपालिकाको उत्तरतर्फ शिवपुरी पर्वत श्रृङ्खला लगायत हरियाली जङ्गल रहेको यस नगरपालिकामा भिरालो भूभाग पनि रहेको छ भने दक्षिणतर्फ समथर भूभाग रहेको र अधिकांश भूभाग बाक्लो बस्तीले ढाकेको छ । यस क्षेत्रबाट विष्णुमती, रुद्रमती, धोबीखोला, यज्ञमती, च्यानेखोला जस्ता नदीखोलाहरू बगेर गएका छन् ।

यस नगरपालिकाभित्र प्रसिद्ध बुढानीलकण्ठ मन्दिर, चण्डेश्वर मन्दिर, रुद्रेश्वर, भद्रकाली, पञ्चकन्या, शिव, कृष्ण, बंगलामुखी जस्ता देवीदेवताका मन्दिरहरू रहेका छन् । बौद्धमार्गीहरूका चर्चित सार्वजनिक गुम्बा श्री डाङ्चूर झयाङ्गतेरा गुम्बा, कपन गुम्बा, अमिताभ गुम्बा, आनी गुम्बा, यज्ञडोल गुम्बा लगायत बौद्ध मठहरू रहेका छन् । त्यस्तै विभिन्न धर्मालम्बीहरूका आस्थाका केन्द्रहरूसमेत रहेका छन् । विश्व मानचित्रमा यस बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाको भौगोलिक अवस्थिति २७ डिग्री ४३ मिनेट १९ सेकेन्ड उत्तरी अक्षांशदेखि २७ डिग्री ४८ मिनेट ५० सेकेन्ड उत्तरी अक्षांश र ८५ डिग्री २० मिनेट ९ सेकेन्ड पूर्वी देशान्तरदेखि ८५ डिग्री २३ मिनेट २८ सेकेन्ड पूर्वी देशान्तरसम्म फैलिएको छ । यस नगरपालिकाको उचाइ समुन्द्री सतहदेखि १२८९ देखि २६९९ मिटरसम्म रहेको छ भने कुल क्षेत्रफल ३४.८० वर्ग किमि रहेको छ ।

बुढानीलकण्ठ नगरपालिका धार्मिक रूपले प्रसिद्ध बुढानीलकण्ठ मन्दिरको नामबाट नामकरण गरिएको हो । हाल यस नगरकार्यपालिकाको कार्यालय ८ नं. वडा हात्तीगौडामा रहेको छ । नगरपालिकाका वडा कार्यालय रहेको स्थान र स्वामित्वसम्बन्धी विवरणलाई तलको तालिकामा दिइएको छ :

वडा कार्यालयको विवरण

वडा कार्यालय	कार्यालय रहेको स्थान	सम्पर्क नं.
वडा नं. १	तौलुङ्ग	०१-४३७१६४७
वडा नं. २	चपली घुम्ती	०१-४३७२७४६
वडा नं. ३	नारायणस्थान	०१-४३७०१३१
वडा नं. ४	पासिकोट	०१-४३७१४१९
वडा नं. ५	विष्णुमति खोला, दुलालटोल	०१-४३७१३३६
वडा नं. ६	खड्का भद्रकाली	०१-४३७०१४८
वडा नं. ७	हात्तीगौडा, डठुगाउँ	०१-४३७२८७१
वडा नं. ८	गोल्फुटार	०१-४३७१०१५
वडा नं. ९	मण्डिखाटार, कुमारी मार्ग	०१-४३७२०६९
वडा नं. १०	आकाशेश्वारा, कपन	०१-४८११४१२
वडा नं. ११	शङ्करेडाँडा, कपन	०१-४८२०८२५
वडा नं. १२	दुर्गा मन्दिर, कपन	०१-४८१२०६५
वडा नं. १३	चुनीखेल	०१-५१२८०८४

२. नगरपालिकाको काम कर्तव्य र अधिकार : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ बमोजिम यस नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकार तपसिल बमोजिम रहनेछ ।

११. गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको अधिकार:

- (१) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको एकल अधिकार संविधानको अनुसूची—८ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।
- (२) उपदफा (१) को सर्वसामान्यतामा प्रतिकूल असर नपर्ने गरी गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः—

(क) नगर प्रहरी

- (१) नगर प्रहरीको गठन, सञ्चालन, व्यवस्थापन, नियमन तथा नगर प्रहरी सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्डको निर्माण तथा कार्यान्वयन,
 - (२) देहायका कार्यमा सहयोग पुऱ्याउनको लागि नगर प्रहरीको परिचालन गर्न सक्नेः—
- (क) गाउँपालिका वा नगरपालिकाको नीति, कानून, मापदण्ड तथा निर्णय कार्यान्वयन,
 - (ख) गाउँपालिका वा नगरपालिकाको सम्पत्तिको सुरक्षा र संरक्षण,
 - (ग) स्थानीयस्तरमा हुने सभा समारोह, परम्परा तथा जात्रा चाडपर्वको सुरक्षा व्यवस्थापन,

- (घ) स्थानीय बजार तथा पार्किङ स्थलको रेखदेख र व्यवस्थापन,
- (ङ) गाउँ वा नगर सरसफाई सम्बन्धी मापदण्डको कार्यान्वयन,
- (च) न्यायिक समितिले गरेका मिलापत्र तथा निर्णयको कार्यान्वयन,
- (छ) सार्वजनिक ऐलानी र पर्ती जग्गा, सार्वजनिक भवन, सम्पदा तथा भौतिक पूर्वाधारको संरक्षण र सुरक्षा,
- (ज) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी खोजी, उद्धार, राहत तथा पुनर्स्थापना,
- (झ) अनधिकृत विज्ञापन तथा होडिड बोर्ड नियन्त्रण,
- (ञ) छाडा पशु चौपायाको नियन्त्रण,
- (ट) अनधिकृत निर्माण तथा सार्वजनिक सम्पत्ति अतिक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रण,
- (ठ) कार्यपालिकाले तोकेको अन्य कार्य।

(ख) सहकारी संस्था

- (१) सहकारी संस्था सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्डको निर्माण, कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) सम्बन्धित गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको भौगोलिक क्षेत्रभित्र सञ्चालन हुने सहकारी संस्थाको दर्ता, अनुमति, खारेजी र विघटन,
- (३) सहकारी वचत तथा ऋण परिचालन सम्बन्धी स्थानीय मापदण्ड निर्धारण र नियमन,
- (४) सहकारी सम्बन्धी राष्ट्रिय, केन्द्रीय, विषयगत, प्रादेशिक र स्थानीय सङ्घ संस्थासँग समन्वय र सहकार्य,
- (५) सहकारी सम्बन्धी स्थानीय तथ्याङ्क व्यवस्थापन र अध्ययन अनुसन्धान,
- (६) स्थानीय सहकारी संस्थाको क्षमता अभिवृद्धि,
- (७) स्थानीय सहकारी क्षेत्रको प्रवर्द्धन, परिचालन र विकास ।

(ग) एफ.एम. सञ्चालन

- (१) एक सय वाटसम्मको एफ. एम. रेडियो सञ्चालन अनुमति, नवीकरण, नियमन र खारेजी,
- (२) प्रदेश कानूनको अधीनमा रही एफ.एम. सञ्चालन सम्बन्धी अन्य कार्य ।

(घ) स्थानीय कर, सेवा शुल्क तथा दस्तुर

- (१) सङ्घीय तथा प्रदेश कानूनको अधीनमा रही सम्पत्ति कर, घर बहाल कर, घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क, सवारी साधन कर, सेवा शुल्क दस्तुर, पर्यटन शुल्क, विज्ञापन कर, व्यवसाय कर, भूमिकर (मालपोत), मनोरञ्जन कर सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) स्थानीय पूर्वाधार तथा सेवाको शुल्क निर्धारण, सङ्कलन र व्यवस्थापन,
- (३) ट्रेकिङ्ग, कायाकिङ्ग, क्यानोनिङ्ग, बङ्गी जम्प, जिपफ्लायर, न्याफिटङ्ग, मोटरबोट, केबुलकार सेवा लगायत अन्य जल तथा स्थल क्षेत्रमा सञ्चालन हुने नवीन पर्यटकीय सेवा तथा साहसिक खेलको शुल्क,
- (४) जडीबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर निर्धारण तथा सङ्कलन,
- (५) स्थानीय राजस्वको आधार विस्तार तथा प्रवर्द्धन,
- (६) ढुगां, गिट्टी, बालुवा, माटो, काठ दाउरा, जराजुरी, स्लेट, खरीढुगां आदि प्राकृतिक एवं खानीजन्य वस्तुको बिक्री तथा निकासी शुल्क दस्तुर संकलन
- (७) सिफारिस, दर्ता, अनुमति, नवीकरण आदिको शुल्क, दस्तुर निर्धारण र संकलन
- (८) स्थानीय राजस्व प्रवर्द्धनका लागि प्रोत्साहन,
- (९) राजस्व सूचना तथा तथ्यांकको आदान प्रदान,
- (१०) सङ्घीय तथा प्रदेश कानूनको अधीनमा रही स्थानीय तहमा राजस्व चुहावट नियन्त्रण सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन,
- (११) स्थानीय पूर्वाधार सेवा र उपयोगमा सेवा शुल्क दस्तुर सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन,
- (१२) मालपोत संकलन,
- (१३) कर तथा सेवा शुल्क सम्बन्धी अन्य कार्य।

(ङ) स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन

- (१) स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, सेवा शर्त, योजना, कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) संविधानको धारा ३०२ को उपधारा (२) बमोजिम समायोजन भएका कर्मचारीको व्यवस्थापन, उपयोग र समन्वय,
- (३) संगठन विकास, जनशक्ति व्यवस्थापन र वृत्ति विकास,

- (४) स्थानीय कानून बमोजिम संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गरी संगठन संरचना तथा दरबन्दी निर्धारण,
- (५) स्थानीय सेवाको व्यवस्थापनमा सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको उपयोग, प्रवर्द्धन र नियमन,
- (६) जनशक्ति व्यवस्थापन तथा वृत्ति विकास,
- (७) स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य।

(च) स्थानीय तथ्यांक र अभिलेख संकलन

- (१) स्थानीय तथ्यांक सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) आधारभूत तथ्यांक सङ्कलन र व्यवस्थापन,
- (३) जन्म, मृत्यु, विवाह, सम्बन्ध विच्छेद, बसाइसराइ दर्ता र पारिवारिक लगतको अभिलेख तथा पञ्जीकरण व्यवस्थापन,
- (४) सूचना तथा सञ्चार, प्रविधियुक्त आधारभूत तथ्यांकको संकलन र व्यवस्थापन,
- (५) स्थानीय तथ्यांक र अभिलेख संकलन सम्बन्धी अन्य कार्य।

(छ) स्थानीयस्तरका विकास आयोजना तथा परियोजना

- (१) विकास आयोजना तथा परियोजना सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन, मूल्यांकन र नियमन,
- (२) आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, वातावरणीय, प्रविधि र पूर्वाधारजन्य विकासका लागि आवश्यक आयोजना तथा परियोजनाहरूको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकन,
- (३) आयोजनाको अध्ययन, अनुसन्धान तथा प्रभाव मूल्यांकन,
- (४) सम्भाव्य प्राकृतिक श्रोत तथा साधनको पहिचान तथा अभिलेख व्यवस्थापन,
- (५) सङ्घीय तथा प्रदेश कानूनको अधीनमा रही शहरी विकास, बस्ती विकास र भवन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा सो सम्बन्धी योजना तर्जुमा, आयोजना पहिचान, अध्ययन, कार्यान्वयन र नियमन,
- (६) राष्ट्रिय भवन संहिता तथा मापदण्ड बमोजिम भवन निर्माण अनुमति, अनुगमन र नियमन,
- (७) सरकारी भवन, विद्यालय, सामुदायिक भवन, सभागृह र अन्य सार्वजनिक भवन तथा संरचनाको निर्माण र मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन र व्यवस्थापन,
- (८) सङ्घीय र प्रदेशस्तरीय आयोजना तथा परियोजनाको कार्यान्वयनमा समन्वय, सहजीकरण र सहयोग,

- (९) सुरक्षित बस्ती विकास सम्बन्धी नीति, योजना, कार्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन, नियमन र मूल्यांकन,
- (१०) सार्वजनिक निर्माण कार्यको लागि प्रचलित कानून बमोजिमको “घ” वर्गको इजाजतपत्रको जारी, नवीकरण तथा खारेजी,
- (११) पर्यटन क्षेत्रको विकास, विस्तार र प्रवर्द्धन सम्बन्धी आयोजनाहरूको पहिचान, कार्यान्वयन, व्यवस्थापन, अनुगमन तथा नियमन,
- (१२) नवीन पर्यटकीय सेवा तथा कार्यहरू सम्बन्धी आयोजनाहरूको पहिचान, कार्यान्वयन, व्यवस्थापन, अनुगमन तथा नियमन,
- (१३) विकास आयोजना तथा परियोजना सम्बन्धी अन्य कार्य ।

(ज) आधारभूत र माध्यमिक शिक्षा

- (१) प्रारम्भिक बाल विकास तथा शिक्षा, आधारभूत शिक्षा, अभिभावक शिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा, खुला तथा वैकल्पिक निरन्तर सिकाइ, सामुदायिक सिकाइ र विशेष शिक्षा सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन, मूल्यांकन र नियमन,
- (२) सामुदायिक, संस्थागत, गुठी र सहकारी विद्यालय स्थापना, अनुमति, सञ्चालन, व्यवस्थापन तथा नियमन,
- (३) प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमको योजना तर्जुमा, सञ्चालन, अनुमति, अनुगमन, मूल्यांकन र नियमन,
- (४) मातृभाषामा शिक्षा दिने विद्यालयको अनुमति, अनुगमन तथा नियमन,
- (५) गाभिएका वा बन्द गरिएका विद्यालयहरूको सम्पत्ति व्यवस्थापन,
- (६) गाउँ तथा नगर शिक्षा समिति गठन तथा व्यवस्थापन,
- (७) विद्यालय व्यवस्थापन समिति गठन तथा व्यवस्थापन,
- (८) विद्यालयको नामाकरण,
- (९) सामुदायिक विद्यालयको जग्गाको स्वामित्व, सम्पत्तिको अभिलेख, संरक्षण र व्यवस्थापन,
- (१०) विद्यालयको गुणस्तर अभिवृद्धि तथा पाठ्यसामग्रीको वितरण,
- (११) सामुदायिक विद्यालयको शिक्षक तथा कर्मचारीको दरबन्दी मिलान,
- (१२) विद्यालयको नक्साकन, अनुमति, स्वीकृति, समायोजन तथा नियमन,
- (१३) सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक पूर्वाधार निर्माण, मर्मत सम्भार, सञ्चालन र व्यवस्थापन,

- (१४) आधारभूत तहको परीक्षा सञ्चालन, अनुगमन तथा व्यवस्थापन,
- (१५) विद्यार्थी सिकाई उपलब्धीको परीक्षण र व्यवस्थापन,
- (१६) निःशुल्क शिक्षा, विद्यार्थी प्रोत्साहन तथा छात्रवृत्तिको व्यवस्थापन,
- (१७) ट्यूसन, कोचिङ जस्ता विद्यालय बाहिर हुने अध्यापन सेवाको अनुमति तथा नियमन,
- (१८) स्थानीयस्तरको शैक्षिक ज्ञान, सीप र प्रविधिको संरक्षण, प्रवर्द्धन र स्तरीकरण,
- (१९) स्थानीय पुस्तकालय र वाचनालयको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन,
- (२०) माध्यमिक तहसम्मको शैक्षिक कार्यक्रमको समन्वय र नियमन,
- (२१) सामुदायिक विद्यालयलाई दिने अनुदान तथा सोको बजेट व्यवस्थापन, विद्यालयको आय व्ययको लेखा अनुशासन कायम, अनुगमन र नियमन,
- (२२) शिक्षण सिकाइ, शिक्षक र कर्मचारीको तालिम तथा क्षमता विकास,
- (२३) अतिरिक्त शैक्षिक क्रियाकलापको सञ्चालन ।

(झ) आधारभूत स्वास्थ्य र सरसफाई

- (१) आधारभूत स्वास्थ्य र सरसफाई तथा पोषण सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन तथा नियमन,
- (२) आधारभूत स्वास्थ्य, प्रजनन स्वास्थ्य र पोषण सेवाको सञ्चालन र प्रवर्द्धन,
- (३) अस्पताल र अन्य स्वास्थ्य संस्थाको स्थापना तथा सञ्चालन,
- (४) स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी भौतिक पूर्वाधार विकास तथा व्यवस्थापन,
- (५) स्वच्छ खानेपानी तथा खाद्य पदार्थको गुणस्तर र वायु तथा ध्वनिको प्रदूषण नियन्त्रण र नियमन,
- (६) सरसफाई सचेतनाको अभिवृद्धि र स्वास्थ्यजन्य फोहोरमैलाको व्यवस्थापन,
- (७) स्वास्थ्यजन्य फोहोरमैला सङ्कलन, पुनः उपयोग, प्रशोधन, विसर्जन र सोको सेवा शुल्क निर्धारण र नियमन,
- (८) रक्त सञ्चार सेवा तथा स्थानीय र शहरी स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन,
- (९) औषधि पसल सञ्चालन, अनुमति, अनुगमन र नियमन,
- (१०) सरसफाई तथा स्वास्थ्य क्षेत्रबाट निष्कासित फोहोरमैला व्यवस्थापनमा निजी तथा गैरसरकारी क्षेत्रसँग समन्वय, सहकार्य र साझेदारी,

(११) परिवार नियोजन तथा मातृशिशु कल्याण सम्बन्धी सेवा सञ्चालन, अनुमति, अनुगमन तथा नियमन,

(१२) महिला तथा बालबालिकाको कुपोषण न्यूनीकरण, रोकथाम, नियन्त्रण र व्यवस्थापन ।

(ज) स्थानीय बजार व्यवस्थापन, वातावरण संरक्षण र जैविक विविधता

(१) स्थानीय व्यापार, वस्तुको माग, आपूर्ति तथा अनुगमन, उपभोक्ता अधिकार तथा हित सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन र नियमन,

(२) बजार तथा हाट बजार व्यवस्थापन,

(३) स्थानीय वस्तुहरूको उत्पादन, आपूर्ति तथा निकासी प्रक्षेपण, मूल्य निर्धारण र अनुगमन,

(४) स्थानीय व्यापार र वाणिज्य सम्बन्धी पूर्वाधार निर्माण,

(५) स्थानीय वस्तु र सेवा व्यापारको मूल्य तथा गुणस्तरको अनुगमन र नियमन,

(६) स्थानीयस्तरका व्यापारिक फर्मको दर्ता, अनुमति, नवीकरण, खारेजी, अनुगमन र नियमन,

(७) स्थानीय व्यापारको तथ्यांक प्रणाली र अध्ययन अनुसन्धान,

(८) निजी तथा गैरसरकारी क्षेत्रसँग समन्वय र सहकार्य,

(९) स्थानीय व्यापार प्रवर्द्धन, सहजीकरण र नियमन,

(१०) स्थानीय बौद्धिक सम्पत्तिको संरक्षण, प्रवर्द्धन र अभिलेखांकन,

(११) उपभोक्ता सचेतना अभिवृद्धि, लक्षित उपभोक्ताको लगत व्यवस्थापन र स्थानीय वस्तु तथा सेवाको गुणस्तर परीक्षण,

(१२) वातावरण संरक्षण र जैविक विविधता सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तर्जुमा तथा त्यसको कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,

(१३) स्थानीयस्तरमा वातावरणीय जोखिम न्यूनीकरण,

(१४) स्थानीयस्तरमा जनस्वास्थ्यमा प्रतिकूल असर पर्ने किसिमका उपभोग्य वस्तुको बेचबिखन र उपभोग तथा वातावरणीय प्रदूषण र हानिकारक पदार्थहरूको नियन्त्रण, अनुगमन तथा नियमन,

(१५) स्थानीयस्तरमा सरसफाई तथा फोहरमैला व्यवस्थापन,

(१६) स्थानीयस्तरमा न्यून कार्बनमूखी तथा वातावरणमैत्री विकास अवलम्बन,

(१७) स्थानीयस्तरमा हरित क्षेत्रको संरक्षण र प्रवर्द्धन,

(१८) स्थानीयस्तरमा वातावरण संरक्षण क्षेत्र निर्धारण र व्यवस्थापन,

(१९) स्थानीय बजार व्यवस्थापन, वातावरण संरक्षण र जैविक विविधता सम्बन्धी अन्य कार्य ।

(ट) स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक र सिंचाइ

- (१) स्थानीय, ग्रामीण तथा कृषि सडक र सिंचाइ सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा सो सम्बन्धी योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- (२) स्थानीय, ग्रामीण तथा कृषि सडक, झोलुगे पुल, पुलेसा, सिंचाइ र तटबन्धन सम्बन्धी गुरुयोजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन, मर्मत, सम्भार र नियमन,
- (३) स्थानीयस्तरका सिंचाइ प्रणालीको निर्माण, सञ्चालन, रेखदेख, मर्मत सम्भार, स्तरोन्नति, अनुगमन र नियमन,
- (४) यातायात सुरक्षाको व्यवस्थापन र नियमन,
- (५) स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक सम्बन्धी अन्य कार्य ।

(ठ) गाउँसभा, नगर सभा, मेलमिलाप र मध्यस्थताको व्यवस्थापन

- (१) गाउँसभा वा नगरसभा सम्बन्धी नीति, कानून र कार्यविधि,
- (२) स्थानीयस्तरका विषय क्षेत्रगत नीति तथा रणनीति, आवधिक तथा वार्षिक योजना, कार्यक्रम र बजेट स्वीकृति,
- (३) सभाका समितिहरूको गठन र सञ्चालन ,
- (४) स्थानीय तहबीच साझा सरोकार तथा साझेदारीका विषयमा संयुक्त समिति गठन,
- (५) कार्यपालिका तथा न्यायिक समितिबाट सभामा प्रस्तुत प्रतिवेदनमाथि छलफल तथा सो सम्बन्धमा आवश्यक निर्देशन,
- (६) विकास योजना तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन तथा सुशासनको लागि कार्यपालिकालाई निर्देशन,
- (७) गाउँपालिका तथा नगरपालिकालाई आर्थिक व्ययभार पर्ने विषयको नियमन,
- (८) स्थानीय मेलमिलाप र मध्यस्थता,
- (९) गाउँ सभा, नगर सभा, मेलमिलाप र मध्यस्थताको व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य ।

(ड) स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन

- (१) स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजनाको निर्माण, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,

- (२) जनसाङ्ख्यिक, प्राकृतिक, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, भौतिक पूर्वाधार, रोजगारीको अवस्था, कूल ग्राहस्थ्य उत्पादन, प्रतिव्यक्ति आय, मानव विकास तथा लैंगिक सशक्तीकरण सूचकाङ्क, राजस्व तथा आयव्यय समेतको तथ्यांक संकलन र प्रशोधन गरी नवीनतम प्रविधियुक्त र राष्ट्रिय तथा स्थानीय सूचना प्रणालीमा आवद्धता र पार्श्व चित्र तथा श्रोत नक्साको अद्यावधिक अभिलेखन,
- (३) सूचना तथा अभिलेख केन्द्रको स्थापना तथा सञ्चालन,
- (४) सार्वजनिक सम्पत्ति, सामुदायिक सम्पत्ति, भवन, सडक, पसल, व्यवसायको विवरण सहितको अद्यावधिक अभिलेख,
- (५) आफ्नो क्षेत्रभित्र सम्पन्न भएका तथा चालु योजनाको विवरण र त्यस्तो योजनाको सम्पत्तिको अद्यावधिक अभिलेखन,
- (६) स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापनमा नवीनतम सूचना प्रविधिको उपयोग,
- (७) स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य।

(ढ) जग्गा धनी दर्ता प्रमाणपुर्जा वितरण

- (१) स्थानीय जग्गाको नाप नक्सा, कित्ताकाट, हालसाविक, रजिष्ट्रेशन नामसारी तथा दाखिल खारेज,
- (२) जग्गा धनी दर्ता प्रमाणपुर्जा वितरण तथा लगत व्यवस्थापन,
- (३) भूमिको वर्गीकरण अनुसारको लगत,
- (४) सार्वजनिक प्रयोजनका लागि जग्गा प्राप्ति, मुआब्जा निर्धारण तथा वितरणमा समन्वय र सहजीकरण,
- (५) नापी नक्सा तथा जग्गाको स्वामित्व निर्धारण कार्यमा समन्वय र सहजीकरण,
- (६) जग्गा धनी दर्ता प्रमाणपुर्जा वितरण सम्बन्धी अन्य कार्य।

(ण) कृषि तथा पशुपालन, कृषि उत्पादन व्यवस्थापन, पशु स्वास्थ्य, सहकारी

- (१) कृषि तथा पशुपालन, कृषि उत्पादन व्यवस्थापन र पशु स्वास्थ्य सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- (२) कृषि तथा पशुपन्छी बजार सूचना, बजार तथा हाटबजारको पूर्वाधार निर्माण, साना सिँचाई निर्माण, तालिम, प्रविधि प्रसार, प्राविधिक टेवा, कृषि सामग्री आपूर्ति र कृषक क्षमता विकास कार्यक्रमको सञ्चालन, अनुगमन र नियमन,
- (३) कृषि तथा पशुपक्षीजन्य प्राकृतिक प्रकोप तथा महामारी रोगको नियन्त्रण,

- (४) पशुपक्षी चिकित्सा सेवाको व्यवस्थापन,
 - (५) कृषि वातावरण संरक्षण तथा जैविक विविधताको संरक्षण र प्रवर्द्धन,
 - (६) पशुनस्त्र सुधार पद्धतिको विकास र व्यवस्थापन,
 - (७) उच्च मूल्ययुक्त कृषिजन्य वस्तुको प्रवर्द्धन, विकास तथा बजारीकरण,
 - (८) स्थानीय चरन तथा खर्क विकास र व्यवस्थापन,
 - (९) पशु आहारको गुणस्तर नियमन,
 - (१०) स्थानीयस्तरमा पशुपक्षी सम्बन्धी तथ्याङ्कको व्यवस्थापन र सूचना प्रणाली,
 - (११) पशु बधशाला र शीत भण्डारणको व्यवस्थापन र नियमन,
 - (१२) पशुपक्षी सम्बन्धी बीमा र कर्जा सहजीकरण,
 - (१३) पशुपालन तथा पशु स्वास्थ्य सम्बन्धी अन्य कार्य।
- (त) **जेष्ठ नागरिक, अपागंता भएका व्यक्ति र अशक्तहरूको व्यवस्थापन**
- (१) सङ्घ र प्रदेश कानूनको अधीनमा रही सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको कार्यान्वयन, सञ्चालन तथा व्यवस्थापन,
 - (२) जेष्ठ नागरिक, अपागंता भएका व्यक्ति तथा असहायको लगत अद्यावधिक, परिचयपत्र वितरण, सामाजिक सुरक्षा तथा सुविधाको व्यवस्थापन तथा वितरण,
 - (३) जेष्ठ नागरिक क्लब, दिवा सेवा केन्द्र, भेटघाट स्थल, आश्रय केन्द्रको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन,
 - (४) सङ्घ तथा प्रदेशसँगको समन्वयमा अपागंता पुनर्स्थापना केन्द्र, ज्येष्ठ नागरिक केन्द्र तथा अशक्त स्याहार केन्द्रको सञ्चालन र व्यवस्थापन,
 - (५) सडक बालबालिका, अनाथ, असहाय, अशक्त र मानसिक असन्तुलन भएका व्यक्तिहरूको पुनर्स्थापना केन्द्रको सञ्चालन, व्यवस्थापन, अनुगमन र नियमन,
 - (६) जेष्ठ नागरिक, अपागंता भएका व्यक्ति र अशक्तहरूको व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य।
- (थ) **बेरोजगारको तथ्यांक संकलन**
- (१) रोजगार तथा बेरोजगार श्रमशक्तिको तथ्याङ्क सङ्कलन, प्रशोधन र सूचना प्रणालीको स्थापना,
 - (२) स्थानीयस्तरमा रहेका स्वदेशी तथा विदेशी श्रमिकको लगत संकलन तथा सूचना व्यवस्थापन,

- (३) विभिन्न क्षेत्र तथा विषयका दक्ष जनशक्तिको तथ्यांक संकलन तथा व्यवस्थापन,
 - (४) सुरक्षित वैदेशिक रोजगारी र वैदेशिक रोजगारीमा रहेको श्रमशक्तिको सूचना तथा तथ्यांकको संकलन तथा व्यवस्थापन,
 - (५) रोजगार सूचना केन्द्रको व्यवस्थापन तथा सञ्चालन,
 - (६) वैदेशिक रोजगारीमा जाने श्रमशक्तिको लागि वित्तीय साक्षरता र सीपमूलक तालीमको सञ्चालन,
 - (७) वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका व्यक्तिहरूको सामाजिक पुनः एकीकरण,
 - (८) वैदेशिक रोजगारीबाट प्राप्त ज्ञान, सीप र उद्यमशीलताको उपयोग,
 - (९) बेरोजगारको तथ्यांक संकलन सम्बन्धी अन्य कार्य।
- (द) कृषि प्रसारको व्यवस्थापन, सञ्चालन र नियन्त्रण
- (१) कृषि प्रसार सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
 - (२) कृषि प्रसार तथा जनशक्तिको प्रक्षेपण, व्यवस्थापन र परिचालन,
 - (३) कृषकहरूको क्षमता अभिवृद्धि, प्राविधिक सेवा, टेवा, सीप विकास र सशक्तीकरण,
 - (४) कृषि बिउविजन, नस्ल, मलखाद र रसायन तथा औषधिहरूको आपूर्ति, उपयोग र नियमन,
 - (५) कृषक समूह, कृषि सहकारी र कृषि सम्बन्धी स्थानीय सङ्घ संस्थाहरूको समन्वय, व्यवस्थापन र नियमन,
 - (६) स्थानीयस्तरमा कृषि सम्बन्धी प्रविधिको संरक्षण र हस्तान्तरण,
 - (७) कृषि सम्बन्धी सूचनाको प्रचारप्रसार,
 - (८) स्थानीयस्तरका स्रोत केन्द्रहरूको विकास र व्यवस्थापन,
 - (९) प्रागांरिक खेती तथा मलको प्रवर्द्धन र प्रचार प्रसार,
 - (१०) कृषि प्रसारको व्यवस्थापन, सञ्चालन र नियन्त्रण सम्बन्धी अन्य कार्य।
- (घ) खानेपानी, साना जलविद्युत आयोजना, वैकल्पिक उर्जा
- (१) स्थानीय खानेपानी सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन,
 - (२) खानेपानी महसुल निर्धारण र खानेपानी सेवा व्यवस्थापन,

- (३) एक मेगावाट सम्मका जलविद्युत आयोजना सम्बन्धी स्थानीयस्तरको नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- (४) स्थानीय तहमा वैकल्पिक ऊर्जा सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, नियमन,
- (५) स्थानीय विद्युत वितरण प्रणाली र सेवाको व्यवस्थापन, सञ्चालन, अनुगमन र नियमन,
- (६) स्थानीय तहमा वैकल्पिक ऊर्जा सम्बन्धी प्रविधि विकास र हस्तान्तरण, क्षमता अभिवृद्धि र प्रवर्द्धन,
- (७) खानेपानी, साना जलविद्युत आयोजना तथा वैकल्पिक उर्जा सम्बन्धी अन्य कार्य ।

(न) विपद् व्यवस्थापन

- (१) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजनाको कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- (२) स्थानीयस्तरमा विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना, पूर्व सूचना प्रणाली, खोज तथा उद्धार, राहत सामग्रीको पूर्व भण्डारण, वितरण र समन्वय,
- (३) स्थानीय तटबन्ध, नदी र पहिरोको नियन्त्रण तथा नदीको व्यवस्थापन र नियमन,
- (४) विपद् जोखिम क्षेत्रको नक्साटुन तथा बस्तीहरूको पहिचान र स्थानान्तरण,
- (५) विपद् व्यवस्थापनमा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय समुदाय, सङ्घ संस्था तथा निजी क्षेत्रसँग सहयोग, समन्वय र सहकार्य,
- (६) विपद् व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत साधनको परिचालन,
- (७) विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी स्थानीयस्तरका आयोजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- (८) विपद् पश्चात् स्थानीयस्तरको पुनर्स्थापना र पुनर्निर्माण,
- (९) स्थानीयस्तरको विपद् सम्बन्धी तथ्यांक व्यवस्थापन र अध्ययन अनुसन्धान,
- (१०) स्थानीय आपतकालीन कार्य सञ्चालन प्रणाली,
- (११) समुदायमा आधारित विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रमको सञ्चालन,
- (१२) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य ।

(प) जलाधार, वन्यजन्तु, खानी तथा खनिज पदार्थको संरक्षण

- (१) जलाधार, वन्यजन्तु, खानी तथा खनिज पदार्थको संरक्षण सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजनाको कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) पानी मुहानको संरक्षण,
- (३) सामुदायिक भू—संरक्षण र सोमा आधारित आय आर्जन कार्यक्रम,
- (४) भू—संरक्षण र जलाधार व्यवस्थापनजन्य सामुदायिक अनुकूलन,
- (५) खानी तथा खनिज पदार्थ सम्बन्धी सूचना तथा तथ्याङ्क संकलन,
- (६) बहुमूल्य धातु, पत्थर तथा खनिज पदार्थको संरक्षण र सम्बद्र्धनमा सहयोग,
- (७) ढुगां, गिट्टी, बालुवा, नुन, माटो, खरीढुगां तथा स्लेट जस्ता खानीजन्य वस्तुको सर्वेक्षण, उत्खनन् तथा उपयोगको दर्ता, अनुमति, नवीकरण, खारेजी र व्यवस्थापन,
- (८) भौगर्भिक नक्सा प्रकाशन ।

(फ) भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास

- (१) भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास सम्बन्धी स्थानीयस्तरको नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- (२) पुरातात्विक, प्राचीन स्मारक तथा संग्रहालयको संरक्षण, सम्भार, प्रवद्र्धन र विकास,
- (३) परम्परागत जात्रा तथा पर्वको सञ्चालन र व्यवस्थापन,
- (४) प्रचलित कानून विरुद्धका कुरीति तथा कुसंस्कार विरुद्ध सामाजिक परिचालन सम्बन्धी कार्य,
- (५) भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास सम्बन्धी अन्य कार्य ।
- (३) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले सङ्घ तथा प्रदेशसँगको सहकार्यमा प्रयोग गर्ने साझा अधिकार संविधानको अनुसूची—९ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।
- (४) उपदफा (३) को सर्वसामान्यतामा प्रतिकूल असर नपर्ने गरी देहायको विषयमा सङ्घ तथा प्रदेश कानूनको अधीनमा रही गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः—

(क) खेलकुद र पत्रपत्रिका

- (१) स्थानीयस्तरका खेलकुदको संरचनाको पूर्वाधार निर्माण, सञ्चालन तथा विकास,
- (२) स्थानीयस्तरका खेलकुद प्रशासन तथा सङ्घ संस्थाको नियमन र समन्वय,

- (३) खेलकुदको विकास र प्रवर्द्धन,
 - (४) खेलकुद प्रतियोगिता आयोजना र सहभागिता,
 - (५) खेलकुद सम्बन्धी पूर्वाधारको विकास,
 - (६) स्थानीय तहका पत्रपत्रिकाको दर्ता, अभिलेख तथा नियमन ।
- (ख) स्वास्थ्य**
- (१) सङ्घीय तथा प्रदेशस्तरीय लक्ष्य र मापदण्ड बमोजिम स्थानीयस्तरको स्वास्थ्य सम्बन्धी लक्ष्य र गुणस्तर निर्धारण,
 - (२) जनरल अस्पताल, नर्सिङ होम, निदान केन्द्र तथा अन्य स्वास्थ्य संस्थाहरूको क्लिनिक दर्ता, सञ्चालन अनुमति र नियमन,
 - (३) स्थानीयस्तरमा औषधिजन्य वनस्पति, जडीबुटी र अन्य औषधिजन्य वस्तुको उत्पादन, प्रशोधन र वितरण,
 - (४) स्वास्थ्य बीमा लगायतका सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको व्यवस्थापन,
 - (५) स्थानीयस्तरमा औषधि तथा अन्य मेडिकल उत्पादनहरूको न्यूनतम मूल्य निर्धारण र नियमन,
 - (६) स्थानीयस्तरमा औषधिको उचित प्रयोग र सूक्ष्मजीव निरोधक प्रतिरोध न्यूनीकरण,
 - (७) स्थानीयस्तरमा औषधि र स्वास्थ्य उपकरणको खरिद, भण्डारण र वितरण,
 - (८) स्थानीयस्तरमा स्वास्थ्य सूचना प्रणालीको व्यवस्थापन,
 - (९) स्थानीयस्तरमा जनस्वास्थ्य निगरानी (पब्लिक हेल्थ सर्भेलेन्स),
 - (१०) स्थानीयस्तरको प्रवर्द्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, उपचारात्मक, पुनर्स्थापनात्मक र प्यालिएटिभ स्वास्थ्य सेवाको सञ्चालन,
 - (११) स्वस्थ जीवनशैली, पोषण, शारीरिक व्यायाम, योग अभ्यास, स्वास्थ्य वृत्तको पालना, पञ्चकर्म लगायतका जनस्वास्थ्य सेवाको प्रवर्द्धन,
 - (१२) जुनोटिक र कीटजन्य रोगको नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन,
 - (१३) सुर्ती, मदिरा र लागू पदार्थजन्य वस्तुको प्रयोग नियन्त्रण तथा सचेतना अभिवृद्धि,
 - (१४) आयुर्वेदिक, युनानी, आम्ची, होमियोप्याथिक, प्राकृतिक चिकित्सा लगायतका परम्परागत स्वास्थ्य उपचार सेवाको व्यवस्थापन,
 - (१५) जनस्वास्थ्य, आपतकालीन स्वास्थ्य तथा महामारीको नियन्त्रण योजना र कार्यान्वयन,

- (१६) रोगको नियन्त्रण तथा रोकथाम,
- (१७) आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा प्रवाह तथा स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन ।
- (ग) विद्युत, खानेपानी तथा सिँचाइ जस्ता सेवाहरू
- (१) विद्युत वितरण प्रणाली र सेवाको व्यवस्थापन,
- (२) खानेपानी महसुल निर्धारण र खानेपानी सेवाको व्यवस्थापन,
- (३) स्थानीय साना सतह तथा भूमिगत सिँचाइ प्रणालीको सञ्चालन तथा मर्मत सम्भार, सेवा शुल्क निर्धारण र संकलन सम्बन्धी व्यवस्थापन ।
- (घ) सेवा शुल्क, दस्तुर, दण्ड जरिवाना तथा प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी, पर्यटन शुल्क
- (१) स्थानीय सेवा शुल्क, दस्तुर, दण्ड जरिवाना सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) प्राकृतिक स्रोत साधन र सेवा शुल्क, रोयल्टी सङ्कलन, समन्वय र नियमन,
- (३) खनिज पदार्थको उत्खनन् र सो सम्बन्धी रोयल्टी संकलन,
- (४) सामुदायिक वनको सञ्चालन र व्यवस्थापनबाट प्राप्त रोयल्टी संकलन,
- (५) पानीघट्ट, कुलो, पैनी जस्ता सेवा सञ्चालनबाट प्राप्त रोयल्टी संकलन ।
- (ङ) वन, जंगल, वन्यजन्तु, चराचुरुगीं, जल उपयोग, वातावरण, पर्यावरण तथा जैविक विविधता
- (१) वन, जल, वन्यजन्तु, चराचुरुगीं, जल उपयोग, वातावरण, पर्यावरण तथा जैविक विविधता सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- (२) स्थानीयस्तरमा सामुदायिक, ग्रामीण तथा शहरी, धार्मिक, कबुलियती र साझेदारी वनको संरक्षण, सम्बर्द्धन, उपयोग, अनुगमन र नियमन तथा वन उपभोक्ता समूहको व्यवस्थापन,
- (३) मध्यवर्ती क्षेत्रको सामुदायिक, धार्मिक र कबुलियती वनको व्यवस्थापन,
- (४) स्थानीयस्तरमा नदी किनार, नदी उकास, नहर किनार तथा सडक किनारमा वृक्षारोपण व्यवस्थापन,
- (५) स्थानीयस्तरमा निजी वनको प्रवर्द्धन, अनुगमन र नियमन,
- (६) स्थानीयस्तरमा सार्वजनिक खाली जग्गा, पाखा वा क्षेत्रमा वृक्षारोपण, सम्भार, उपयोग र व्यवस्थापन,
- (७) स्थानीयस्तरमा जडीबुटी तथा अन्य गैरकाष्ठ वन पैदावार सम्बन्धी सर्वेक्षण, उत्पादन, संकलन, प्रवर्द्धन, प्रशोधन र बजार व्यवस्थापन,

- (८) वन बीउ बगैचा स्थापना, व्यवस्थापन र प्रवर्द्धन,
- (९) नर्सरी स्थापना, बिरुवा उत्पादन, वितरण, रोपण र प्रवर्द्धन,
- (१०) वन्यजन्तु र चराचुरुङ्गीको संरक्षण, व्यावसायिक पालन, उपयोग र अनुगमन,
- (११) मानव तथा वन्यजन्तु बीचको द्वन्द्व व्यवस्थापन,
- (१२) स्थानीय प्राणी उद्यान (चिडियाखाना) को स्थापना र सञ्चालन,
- (१३) स्थानीय वन्यजन्तु पर्यटन र आयआर्जन,
- (१४) स्थानीयस्तरमा आखेटोपहारको व्यवस्थापन,
- (१५) स्थानीयस्तरमा वन, वन्यजन्तु तथा चराचुरुङ्गीको अभिलेखाकन र अध्ययन अनुसन्धान,
- (१६) विश्वसम्पदा सूचीमा परेका स्मारक र पुरातात्विक महत्वका वन, सीमसार क्षेत्र, तटवर्ती क्षेत्रका जग्गा सम्बन्धी लगत,
- (१७) मिचाहा प्रजातिको नियन्त्रण,
- (१८) स्थानीयस्तरको जोखिम न्यूनीकरण,
- (१९) जैविक विविधताको अभिलेखाकन,
- (२०) स्थानीयस्तरमा हरियाली प्रवर्द्धन,
- (२१) स्थानीय साना जल उपयोग सम्बन्धी क्षेत्रगत अयोजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र अनुगमन,
- (२२) रैथाने प्रजातिको संरक्षण र प्रवर्द्धन,
- (२३) स्थानीयस्तरमा वातावरणीय जोखिम न्यूनीकरण,
- (२४) स्थानीयस्तरमा प्रदूषण नियन्त्रण र हानिकारक पदार्थहरूको नियमन तथा व्यवस्थापन,
- (२५) स्थानीयस्तरमा न्यून कार्बनमुखी तथा वातावरणमैत्री विकास अवलम्बन,
- (२६) स्थानीयस्तरमा वातावरण संरक्षण क्षेत्र निर्धारण र व्यवस्थापन ।

(च) सामाजिक सुरक्षा र गरिबी निवारण

- (१) सामाजिक सुरक्षा तथा गरिबी निवारण सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, नियमन र अध्ययन अनुसन्धान,
- (२) लक्षित समूह सम्बन्धी स्थानीय योजना, कार्यक्रम, स्रोत परिचालन र व्यवस्थापन,

- (३) सामाजिक सुरक्षाको कार्यान्वयनको लागि सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय सङ्घ संस्थासँग सम्पर्क, समन्वय र सहकार्य,
- (४) सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी स्थानीय तथ्यांक र सूचना व्यवस्थापन,
- (५) गरिब घरपरिवार पहिचान सम्बन्धी स्थानीय सर्वेक्षण, सूचना व्यवस्थापन र नियमन,
- (६) स्थानीय सामाजिक सुरक्षा योजना र व्यवस्थापन ।
- (छ) व्यक्तिगत घटना, जन्म, मृत्यु, विवाह र तथ्यांक**
- (१) व्यक्तिगत घटना (जन्म, मृत्यु, विवाह, बसाइसराइ, सम्बन्ध विच्छेद र धर्मपुत्र र धर्मपुत्री) को दर्ता,
- (२) व्यक्तिगत घटनाको स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन,
- (३) व्यक्तिगत घटनाको अभिलेख व्यवस्थापन र प्रतिवेदन ।
- (ज) स्थानीयस्तरमा पुरातत्व, प्राचीन स्मारक र संग्रहालय संरक्षण, सम्बद्र्धन र पुनः निर्माण ।**
- (झ) सुकुम्बासी व्यवस्थापन**
- (१) सुकुम्बासीको पहिचान र अभिलेख व्यवस्थापन,
- (२) सुकुम्बासी सम्बन्धी जीविकोपार्जन र बसोबास व्यवस्थापन ।
- (ञ) प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी**
- (१) प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त हुने रोयल्टी सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा नियमन,
- (२) प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त हुने रोयल्टीको संकलन तथा बाँडफाँट ।
- (ट) सवारी साधन अनुमति**
- (१) यातायात व्यवस्थापन सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) स्थानीय सार्वजनिक यातायातको रुट निर्धारण, अनुमति, नवीकरण, खारेजी, सेवाको गुणस्तर, भाडा दर निर्धारण र नियमन,
- (३) वातावरणमैत्री, जलवायु परिवर्तन अनुकूलन, विपद् जोखिम संवेद्य, अपागंता र लैंगिकमैत्री यातायात प्रणालीको स्थानीय तहमा प्रवद्र्धन ।
- (४) उपदफा (१) र (३) मा उल्लिखित अधिकारका अतिरिक्त गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको अन्य काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः—

(क) भूमि व्यवस्थापन

- (१) सङ्घीय तथा प्रदेश कानूनको अधीनमा रही स्थानीयस्तरको भू-उपयोग नीति, योजना, कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन,
- (२) सङ्घीय तथा प्रदेशको मापदण्डको अधीनमा रही व्यवस्थित बस्ती विकासका कार्यक्रमको तर्जुमा र कार्यान्वयन, एकीकृत वस्ती विकासका लागि जग्गाको एकीकरण तथा जग्गा विकास र व्यवस्थापन,
- (३) स्थानीयस्तरमा अव्यवस्थित बसोबास व्यवस्थापन ।

(ख) सञ्चार सेवा

- (१) सङ्घीय तथा प्रदेश कानूनको अधीनमा रही स्थानीय क्षेत्रभित्र इन्टरनेट सेवा, टेलिसेन्टर, केबुल तथा तारविहीन टेलिभिजन प्रसारणको अनुमति, नवीकरण र नियमन,
- (२) स्थानीय क्षेत्रमा सूचना प्रविधिको विकास र प्रवर्द्धन गर्ने ।

(ग) यातायात सेवा

- (१) स्थानीय बस, ट्रली बस, ट्राम जस्ता मध्यम क्षमताका मास ट्रान्जिट प्रणालीको नीति, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- (२) राष्ट्रिय रेल पूर्वाधारको उपयोग तथा महानगरीय क्षेत्रभित्र शहरी रेल सेवाको सञ्चालन, व्यवस्थापन, मर्मत सम्भार, समन्वय, साझेदारी र सहकार्य ।
- (६) सङ्घ वा प्रदेशले संविधान तथा प्रचलित कानून बमोजिम आफ्नो अधिकारक्षेत्रभित्रको कुनै विषय गाउँपालिका वा नगरपालिकालाई कानून बनाई निक्षेपण गर्न सक्नेछ ।
- (७) गाउँपालिका वा नगरपालिकाले उपदफा (१), (३), (४) र (५) बमोजिमको काम, कर्तव्य र अधिकारको प्रयोग गर्दा आवश्यकता अनुसार कानून, नीति, योजना, मापदण्ड तथा कार्यविधि बनाई लागू गर्न सक्नेछ ।
- (८) स्थानीय तहले प्रदेश सरकारको परामर्शमा नेपाल सरकारको पूर्व स्वीकृति लिई विदेशका कुनै स्थानीय सरकारसँग भगिनी सम्बन्ध कायम गर्न सक्नेछ ।

(ठ) संघ, संस्था दर्ता तथा नवीकरण

- (१) संघ, संस्था परिचालन सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) स्थानीय स्तरका संघ, संस्थाको दर्ता तथा नवीकरण ।

१२. वडा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार: (१) वडा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार कार्यपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम कार्यपालिकाले वडा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार तोक्दा कम्तीमा देहाय बमोजिम हुने गरी तोक्नु पर्नेछः—

(क) वडाभित्रका योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन तथा अनुगमन

(१) सहभगितामूलक योजना तर्जुमा प्रणाली अनुसार बस्ती वा टोलस्तरबाट योजना तर्जुमा प्रक्रिया अवलम्बन गरी बस्ती तथा टोलस्तरीय योजनाको माग सङ्कलन, प्राथमिकीकरण तथा छनौट गर्ने,

(२) टोल विकास संस्थाको गठन र परिचालन तथा वडाभित्र सञ्चालन हुने योजनाहरूका लागि उपभोक्ता समितिको गठन तथा सोको अनुगमन गर्ने,

(३) वडाभित्रका योजना तथा भौतिक पूर्वाधारको संरक्षण, मर्मत सम्भार, रेखदेख तथा व्यवस्थापन गर्ने,

(ख) तथ्याकं अद्यावधिक तथा संरक्षण

(१) निजी घर तथा घर परिवारको लगत राख्ने,

(२) ऐतिहासिक, पुरातात्विक, सांस्कृतिक तथा धार्मिक महत्वका सम्पदा, प्राचीन स्मारक, सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन, सार्वजनिक, ऐलानी, पर्ती जग्गाको लगत राख्ने तथा संरक्षण गर्ने,

(३) खुला क्षेत्र, चोक, घाट, पाटी, पौवा, सत्तल, धर्मशाला, धार्मिक तथा सांस्कृतिकस्थल, डाँडापाखा, चरनक्षेत्र, पानीको मूल, पोखरी, तलाउ, इनार, कुवा, धारा, ढुंगेधारा, गुठीघर, बाटो, सडक, पुल पुलेसा, कुलो नहर, पानी घट्ट, मिलको तथ्याकं सङ्कलन गरी अद्यावधिक लगत राख्ने, संरक्षण गर्ने र खण्डीकृत तथ्याकं र सूचना सहितको वडाको पाश्वचित्र तयार तथा अद्यावधिक गर्ने,

(ग) विकास कार्य

(१) बाल उद्यानको व्यवस्था गर्ने,

(२) अनौपचारिक शिक्षा कार्यक्रम, शिशु स्याहार तथा प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्र सञ्चालन र व्यवस्थापन गर्ने,

- (३) पुस्तकालय, वाचनालय, सामुदायिक सिकाइ केन्द्र, बालक्लव तथा बालसञ्जालको सञ्चालन र व्यवस्थापन गर्ने,
- (४) वडा तहको स्वास्थ्य संस्था तथा सेवाको व्यवस्थापन गर्ने,
- (५) खोप सेवा कार्यक्रमको सञ्चालन, व्यवस्थापन तथा समन्वय गर्ने,
- (६) पोषण कार्यक्रमको सञ्चालन तथा समन्वय गर्ने,
- (७) वडा तहमा स्वास्थ्य जनचेतना विकास तथा स्वास्थ्य सूचना कार्यक्रमको सञ्चालन गर्ने,
- (८) शहरी तथा ग्रामीण स्वास्थ्य क्लिनिकको सञ्चालन गर्ने, गराउने,
- (९) सार्वजनिक शौचालय, स्नान गृह तथा प्रतिक्शालयको निर्माण र व्यवस्थापन गर्ने, गराउने,
- (१०) वडास्तरीय सामुदायिक धाराको प्रबन्ध, कुवा, इनार तथा पोखरीको निर्माण, संरक्षण र गुणस्तर नियमन गर्ने,
- (११) घरबाट निकास हुने फोहरमैलाको संकलन र व्यवस्थापन, चोक तथा गल्लीहरूको सरसफाई, ढल निकास, मरेका जनावरको व्यवस्थापन, सतही पानीको निकास तथा पानीको स्रोत संरक्षण गर्ने, गराउने,
- (१२) कृषि तथा फलफूल नर्सरीको स्थापना, समन्वय र प्रवर्द्धन तथा वडास्तरीय अगुवा कृषक तालिमको अभिमुखीकरण गर्ने,
- (१३) कृषि बीउ विजन, मल तथा औषधिको माग संकलन गर्ने,
- (१४) कृषिमा लाग्ने रोगहरूको विवरण संकलन गर्ने,
- (१५) पशुपक्षी विकास तथा छाडा चौपायाको व्यवस्थापन,
- (१६) वडाभित्रको चरनक्षेत्र संरक्षण तथा व्यवस्थापन गर्ने,
- (१७) स्थानीय समुदायका चाडपर्व, भाषा संस्कृतिको विकासको लागि कला, नाटक, जनचेतनामूलक तथा सांस्कृतिक कार्यक्रम गर्ने गराउने,
- (१८) स्थानीय मौलिकता झल्किने सांस्कृतिक रीतिरिवाजलाई संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गर्ने,
- (१९) वडाभित्र खेलकुद पूर्वाधारको विकास गर्ने,
- (२०) अन्तरविद्यालय तथा क्लव मार्फत खेलकुद कार्यक्रमको सञ्चालन गर्ने गराउने,
- (२१) वडा क्षेत्रभित्रको बाटोघाटो चालु अवस्थामा राख्ने तथा राख्न सहयोग गर्ने,
- (२२) वडाभित्रका सडक अधिकारक्षेत्रमा अवरोध र अतिक्रमण गर्न नदिने,
- (२३) बाटोघाटोमा बाढी, पहिरो, हुरी तथा प्राकृतिक प्रकोपबाट उत्पन्न अवरोध पन्छाउने,

- (२४) घरेलु उद्योगको लगत सकंलन तथा सम्भाव्यता पहिचान गर्ने,
- (२५) वडाभिन्न घरेलु उद्योगको प्रवर्द्धन गर्ने,
- (२६) प्रचलित कानून बमोजिम व्यक्तिगत घटना दर्ता, अद्यावधिक तथा सोको अभिलेख सकंलन तथा संरक्षण गर्ने,
- (२७) व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी जनचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,
- (२८) सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण तथा अभिलेख अद्यावधिक गर्ने,
- (२९) वडालाई बालमैत्री बनाउने,
- (३०) वडाभिन्न आर्थिक तथा सामाजिक रूपमा पछि परेका महिला, बालबालिका, दलित, अपांगता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक, अल्पसङ्ख्यक, सीमान्तकृत समुदायको अभिलेख राखी सामाजिक र आर्थिक उत्थान सम्बन्धी काम गर्ने,
- (३१) विभिन्न समुदायबिच सामाजिक सदभाव र सौहार्दता कायम गर्ने,
- (३२) बालविवाह, बहुविवाह, लैंगिक हिंसा, छुवाछुत, दहेज तथा दाइजो, हलिया प्रथा, छ्वाउपडी, कमलरी प्रथा, बालश्रम, मानव बेचबिखन जस्ता सामाजिक कुरीति र अन्धविश्वासको अन्त्य गर्ने, गराउने,
- (३३) प्रचलित कानूनको अधीनमा रही मालपोत तथा भूमि कर, व्यवसाय कर, वहाल कर, विज्ञापन कर, सःशुल्क पार्किङ, नयाँ व्यवसाय दर्ता, सिफारिस दस्तुर, सवारी साधन कर, मनोरञ्जन करको लेखाजोखा र सकंलन गरी सम्बन्धित गाउँपालिका वा नगरपालिकामा प्रतिवेदन सहित रकम बुझाउने,
- (३४) अशक्त बिरामी भएको बेवारिस वा असहाय व्यक्तिलाई नजिकको अस्पताल वा स्वास्थ्य केन्द्रमा पुर्‍याई औषधोपचार गराउने,
- (३५) असहाय वा बेवारिस व्यक्तिको मृत्यु भएमा निजको दाह संस्कारको व्यवस्था मिलाउने,
- (३६) सडक बालबालिकाको उद्धार र पुनर्स्थापनाको लागि लगत सकंलन गर्ने,
- (३७) वडाभिन्नको सामुदायिक वन, वनजन्य सम्पदा र जैविक विविधताको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्ने,
- (३८) वडा, टोल, बस्तीस्तरमा हरियाली क्षेत्र विस्तार गर्ने, गराउने,
- (३९) वडालाई वातावरणमैत्री बनाउने,
- (४०) प्रागांरिक कृषि, सुरक्षित मातृत्व, विद्यार्थी भर्ना, पूर्ण खोप, खुला दिशामुक्त सरसफाई, वातावरणमैत्री तथा बालमैत्री शासनजस्ता प्रवर्द्धनात्मक कार्यहरू गर्ने, गराउने,

(४१) वडाभिन्न घरबास पर्यटन (होम स्टे) कार्यक्रम प्रवर्द्धन गर्ने ।

(घ) नियमन कार्य

(१) वडाभिन्न सञ्चालित विकास योजना, आयोजना तथा संलग्न उपभोक्ता समितिहरूका कार्यको अनुगमन तथा नियमन गर्ने,

(२) सिकर्मी, डकर्मीलाई भूकम्प प्रतिरोधी भवन निर्माण सम्बन्धी तालिम दिने,

(३) खाद्यान्न, माछा, मासु, तरकारी, फलफूल, पेय पदार्थ तथा उपभोग्य सामग्रीको गुणस्तर र मूल्यसूची अनुगमन गरी उपभोक्ता हित संरक्षण गर्ने,

(४) वडाभिन्नका उद्योग धन्दा र व्यवसायको प्रवर्द्धन गरी लगत राख्ने,

(५) हाट बजारको व्यवस्थापन गर्ने, गराउने,

(६) विद्युत चुहावट तथा चोरी नियन्त्रणमा सहयोग गर्ने ।

(ङ) सिफारिस तथा प्रमाणित गर्ने

(१) नाता प्रमाणित गर्ने,

(२) नागरिकता तथा नागरिकताको प्रतिलिपि लिनका लागि सिफारिस गर्ने,

(३) बहाल करको लेखाजोखा सिफारिस गर्ने,

(४) बन्द घर तथा कोठा खोल्न रोहबरमा बस्ने,

(५) मोही लगत कट्टाको सिफारिस गर्ने,

(६) घर जग्गा करको लेखाजोखा सिफारिस गर्ने,

(७) जन्म मिति प्रमाणित गर्ने,

(८) व्यापार व्यवसाय बन्द भएको, सञ्चालन नभएको वा व्यापार व्यवसाय हुँदै नभएको सिफारिस गर्ने,

(९) विवाह प्रमाणित तथा अविवाहित प्रमाणित गर्ने,

(१०) निःशुल्क वा सशुल्क स्वास्थ्य उपचारको सिफारिस गर्ने,

(११) वडाबाट जारी हुने सिफारिस तथा अन्य कागजलाई अंग्रेजी भाषामा समेत सिफारिस तथा प्रमाणित गर्ने,

(१२) घर पाताल प्रमाणित गर्ने,

(१३) व्यक्तिगत विवरण प्रमाणित गर्ने,

- (१४) जग्गा धनी दर्ता प्रमाणपुर्जामा घर कायम गर्न सिफारिस गर्ने,
- (१५) कुनै व्यक्तिको नाम, थर, जन्म मिति तथा वतन फरक—फरक भएको भए सो व्यक्ति एकै हो भन्ने सिफारिस गर्ने,
- (१६) नाम, थर, जन्म मिति संशोधनको सिफारिस गर्ने,
- (१७) जग्गा धनी दर्ता प्रमाणपुर्जा हराएको सिफारिस गर्ने,
- (१८) कित्ताकाट गर्न सिफारिस गर्ने,
- (१९) संरक्षक प्रमाणित गर्ने तथा संस्थागत र व्यक्तिगत संरक्षक सिफारिस गर्ने,
- (२०) जीवितसँगको नाता प्रमाणित गर्ने,
- (२१) मृतकसँगको नाता प्रमाणित तथा सर्जिमिन सिफारिस गर्ने,
- (२२) जीवित रहेको सिफारिस गर्ने,
- (२३) हकवाला वा हकदार प्रमाणित गर्ने,
- (२४) नामसारी गर्न सिफारिस गर्ने,
- (२५) जग्गाको हक सम्बन्धमा सिफारिस गर्ने,
- (२६) उद्योग ठाउँसारी गर्न सिफारिस गर्ने,
- (२७) आधारभूत विद्यालय खोल्न सिफारिस गर्ने,
- (२८) जग्गा मूल्यांकन सिफारिस गर्ने,
- (२९) विद्यालयको कक्षा थप गर्न सिफारिस गर्ने,
- (३०) अशक्त, असहाय तथा अनाथको पालन पोषणको लागि सिफारिस गर्ने,
- (३१) वैवाहिक अंगीकृत नागरिकता सिफारिस गर्ने,
- (३२) आर्थिक अवस्था कमजोर वा सम्पन्न रहेको सम्बन्धी सिफारिस गर्ने,
- (३३) विद्यालय ठाउँसारी गर्न सिफारिस गर्ने,
- (३४) धारा तथा विद्युत जडानको लागि सिफारिस गर्ने,
- (३५) प्रचलित कानून अनुसार प्रत्यायोजित अधिकार बमोजिमको अन्य सिफारिस वा प्रमाणित गर्ने ।

- (३) उपदफा (१) बमोजिम कार्यपालिकाबाट वडा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार नतोकिएसम्म वडा समितिले उपदफा (२) बमोजिमको काम, कर्तव्य र अधिकार प्रयोग गर्नेछ ।
- (४) वडाबाट गरिने कार्य वडा कार्यालयको नाममा हुनेछ ।
१३. **न्यूनतम दररेट निर्धारण गर्ने:** (१) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको निर्माण कार्य तथा अन्य सेवाको प्रयोजनको लागि निर्माण सामग्री, ज्याला, भाडा तथा महसुलको स्थानीय न्यूनतम दररेट तोक्नु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम श्रमिकको ज्यालादर निर्धारण गर्दा नेपाल सरकारले निर्धारण गरेको राष्ट्रिय न्यूनतम पारिश्रमिकभन्दा कम नहुने गरी तोक्नु पर्नेछ ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिमको दररेट प्रत्येक आर्थिक वर्ष शुरु हुनुभन्दा पन्ध्र दिन अगावै तोकी सक्नु पर्नेछ ।
१४. **समिति, उपसमिति वा कार्यदल गठन गर्न सक्ने:** (१) कार्यपालिकाले आफ्नो काम कारबाही व्यवस्थित गर्न आवश्यकता अनुसार कुनै सदस्यको संयोजकत्वमा समिति वा उपसमिति गठन गर्न सक्नेछ ।
- (२) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले विषय विज्ञता आवश्यक पर्ने क्षेत्रमा कुनै सदस्य वा विषय विज्ञको संयोजकत्वमा कार्यदल गठन गर्न सक्नेछ ।
- (३) उपदफा (१) वा (२) बमोजिम गठन हुने समिति, उपसमिति वा कार्यदलको कार्यक्षेत्र, कार्यावधि र अन्य विषय त्यस्तो समिति, उपसमिति वा कार्यदल गठन गर्दाको बखत तोके बमोजिम हुनेछ ।
१५. **परिचालन र समन्वय गर्ने:** गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले स्थानीयस्तरमा विकास निर्माण तथा सेवा प्रवाह सम्बन्धी कार्य गर्दा आफ्नो क्षेत्रभित्रका उपभोक्ता, निजी क्षेत्र, सामुदायिक सङ्घ संस्था, सहकारी संस्था तथा गैरसरकारी क्षेत्रको परिचालन र समन्वय प्रवर्द्धनलाई प्रोत्साहन गर्न सक्नेछ ।
१६. **कार्यविभाजन र कार्यसम्पादन:** (१) कार्यपालिकाको कार्यविभाजन र कार्यसम्पादन सम्बन्धी व्यवस्था सम्बन्धित कार्यपालिकाले स्वीकृत गरेको नियमावली बमोजिम हुनेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको कार्यविभाजन नियमावलीमा अध्यक्ष तथा प्रमुख, उपाध्यक्ष तथा उपप्रमुख, वडा अध्यक्ष र सदस्यको काम, कर्तव्य र अधिकार समेत उल्लेख भएको हुनु पर्नेछ ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिमको कार्यविभाजन तथा कार्य सम्पादन नियमावली स्वीकृत वा संशोधन भएको मितिले पन्ध्र दिनभित्र प्रदेश र नेपाल सरकारमा पठाउनु पर्नेछ ।

- (४) उपदफा (१) बमोजिमको नियमावलीबाट पदाधिकारीको कार्यविभाजन वा काम, कर्तव्य र अधिकार नतोकिएसम्मको लागि निजको काम, कर्तव्य अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः—
- (क) अध्यक्ष वा प्रमुखको काम, कर्तव्य र अधिकारः अध्यक्ष वा प्रमुखको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः—
- (१) सभा तथा कार्यपालिकाको बैठक बोलाउने र बैठकको अध्यक्षता गर्ने,
 - (२) सभा र कार्यपालिकाको बैठकमा बैठकको कार्यसूची तथा प्रस्ताव पेश गर्ने, गराउने,
 - (३) वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट तयार गरी सभामा पेश गराउने,
 - (४) सभाको अधिवेशन आह्वान र अन्त्य गर्ने,
 - (५) सभा र कार्यपालिकाको निर्णय कार्यान्वयन गर्ने गराउने,
 - (६) कार्यपालिकाको दैनिक कार्यको सामान्य रेखदेख, निर्देशन र नियन्त्रण गर्ने,
 - (७) उपाध्यक्ष वा उपप्रमुख, कार्यपालिकाका सदस्य तथा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई काजमा खटाउने,
 - (८) दफा १२ को खण्ड ड. बमोजिम वडा समितिबाट सम्पादन हुने सिफारिस तथा प्रमाणित हुने विषय बाहेक प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम स्थानीय तहबाट गर्नु पर्ने प्रमाणित वा सिफारिस गर्ने,
 - (९) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको चल अचल सम्पत्ति हेरचाह तथा मर्मत सम्भार गर्ने गराउने र आम्दानी, खर्च, हिसाब र अन्य कागजपत्र सुरक्षित राख्ने, राख्न लगाउने,
 - (१०) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाका समिति, उपसमिति तथा वडा समितिको कामको रेखदेख गर्ने,
 - (११) सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धी गुनासो व्यवस्थापन गर्ने, गराउने,
 - (१२) सात दिनभन्दा बढी समय गाउँपालिका वा नगरपालिकामा अनुपस्थित हुने भएमा उपाध्यक्ष वा उपप्रमुखलाई कार्यभार दिने र उपाध्यक्ष वा उपप्रमुख पनि अनुपस्थित भएमा कुनै सदस्यलाई कार्यभार दिने,
 - (१३) सभा वा कार्यपालिकाले तोकेका अन्य काम गर्ने ।
- (ख) उपाध्यक्ष वा उपप्रमुखको काम, कर्तव्य र अधिकारः उपाध्यक्ष वा उपप्रमुखको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः—
- (१) न्यायिक समितिको संयोजक भई कार्य गर्ने,

- (२) अध्यक्ष वा प्रमुखको अनुपस्थितिमा निजको कार्यभार सम्हाल्ने,
- (३) गैरसरकारी सङ्घ संस्थाका क्रियाकलापको समन्वय गर्ने,
- (४) उपभोक्ता हित संरक्षण सम्बन्धी कार्यको समन्वय गर्ने,
- (५) योजना तथा कार्यक्रमको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण गरी सोको प्रतिवेदन बैठकमा पेश गर्ने,
- (६) सभा र कार्यपालिकाद्वारा गठित समितिहरूको काममा सहजीकरण र समन्वय गर्ने,
- (७) सात दिनभन्दा बढी समय गाउँपालिका वा नगरपालिकामा अनुपस्थित हुने भएमा अध्यक्ष वा प्रमुखलाई जानकारी गराउने,
- (८) सभा, कार्यपालिका तथा अध्यक्ष वा प्रमुखले प्रत्यायोजन गरेका वा तोकेका अन्य कार्य गर्ने ।
- (ग) **वडा अध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार:** वडा अध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः—
 - (१) वडा समितिको अध्यक्ष भई कार्य गर्ने,
 - (२) वडा समितिका सदस्यहरूको काममा समन्वय र सहजीकरण गर्ने,
 - (३) वडाको विकास योजना, बजेट तथा कार्यक्रम तयार गर्ने, गर्न लगाउने तथा स्वीकृतिका लागि गाउँपालिका वा नगरपालिकामा पेश गर्ने,
 - (४) वडाबाट कार्यान्वयन हुने योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने गराउने, सोको अनुगमन तथा आवधिक समीक्षा गर्ने, गराउने,
 - (५) दफा १२ को खण्ड ड मा उल्लिखित विषयमा सिफारिस तथा प्रमाणित सम्बन्धी कार्य गर्ने,
 - (६) सात दिनभन्दा बढी समय वडामा अनुपस्थित हुने भएमा वडाको दैनिक प्रशासनिक तथा सिफारिस सम्बन्धी कार्य गर्न सम्बन्धित वडा समितिको कुनै सदस्यलाई जिम्मेवारी तोकी सोको जानकारी अध्यक्ष वा प्रमुखलाई दिने,
 - (७) कार्यपालिका, सभा वा वडा समितिले तोकेका अन्य कार्य गर्ने ।
- (घ) **कार्यपालिकाका सदस्यको काम, कर्तव्य र अधिकार:** कार्यपालिकाको सदस्यको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-
 - (१) कार्यपालिकाको बैठकमा भाग लिने,

- (२) अध्यक्ष वा प्रमुखले तोकेको विषयगत क्षेत्रको संयोजक वा प्रमुख भई तोकिएको कार्य गर्ने,
- (३) सात दिनभन्दा बढी समय गाउँपालिका वा नगरपालिकामा अनुपस्थित हुने भएमा अध्यक्ष वा प्रमुखलाई जानकारी गराउने,
- (४) कार्यपालिकाले तोकेका अन्य कार्य गर्ने ।

१७. बैठक र निर्णय: (१) कार्यपालिकाको बैठक कम्तीमा महिनाको एक पटक बस्नेछ ।

- (२) कार्यपालिकाको बैठकमा कार्यपालिकामा तत्काल कायम रहेका सदस्य सङ्ख्याको पचास प्रतिशतभन्दा बढी सदस्यहरू उपस्थित भएमा बैठकको लागि गणपूरक सङ्ख्या पुगेको मानिनेछ ।
- (३) कार्यपालिकाको बैठकको निर्णय सर्वसम्मतिबाट हुनेछ ।
- (४) उपदफा (३) बमोजिम सर्वसम्मतिबाट निर्णय हुन नसकेमा कार्यपालिकामा तत्काल कायम रहेको सदस्य सङ्ख्याको बहुमत सदस्यबाट गरेको निर्णय कार्यपालिकाको निर्णय हुनेछ ।
- (५) कार्यपालिकाको बैठक तथा निर्णय सम्बन्धी अन्य व्यवस्था संविधानको धारा २१८ बमोजिमको नियमावली अनुसार हुनेछ ।

१८. अधिकार प्रत्यायोजन: (१) कार्यपालिकाले आफूलाई प्राप्त अधिकारमध्ये केही अधिकार अध्यक्ष वा प्रमुख, उपाध्यक्ष वा उपप्रमुख, वडा समितिका सदस्य, आफू अन्तर्गतका समिति, उपसमिति वा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा अधिकृत कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

- (२) प्रमुख वा उपप्रमुखले आफूलाई प्राप्त अधिकारमध्ये केही अधिकार कुनै सदस्य वा कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।
- (३) वडा समिति वा वडा अध्यक्षले आफूलाई प्राप्त अधिकारमध्ये केही अधिकार वडा समितिका कुनै सदस्य वा कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

३. नगरपालिकाबाट प्रदान गरिने सेवा

नागरिक वडापत्र[illegible]

[illegible]

बूढाढीलकण्ठ नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
हालैनीया गाउँपालिका
बागमती प्रदेश
नागरिक वडापात्र

क्र.	सेवा सुविधाको नाम	आयस्थापक पक्ष कायमापदहरू	सेवा सुविधा प्राप्त गर्ने आयस्थापक पक्ष प्रक्रिया	लाभार्थी दर्ता/तथा शुल्क	सेवा दिन लाग्ने कायमापद	जिम्मेवार अधिकारी	मुहुरी कुनै अधिकारी
१.	उजुरी तथा विवादसम्बन्धी विवेकन दर्ता	१. उजुरी तथा विवादका सम्बन्धमा रीत पुगेको विवेकनपत्र । २. सम्बन्धित विवेकनको नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी । ३. विवादरत सम्बन्धित अन्य प्रमाण कायमापदहरू ।	१. आयस्थापक कायमापदसहितको विवेकनमा तोक लगाउने । २. राजस्व शाखामा दर्ता/दिने । ३. ब्याथिक समितिमा विवेकन दर्ता गर्ने ।	रु १००	हदब्याद तोकिएकोमा हदब्यादमित्र र नतीविकको हकमा कार्यविधिनामिका	शाखा प्रमुख र शाखामा कार्यरत कर्मचारी	नगर उपप्रमुख
२.	न्याय तामेली	१. सम्बन्धित विवेकनको प्रतिलिपी २. न्याय तामेली पत्र	१. प्रविवादीको नाममा ब्याथिक समिति वा सम्बन्धित वडा कार्यालयमापद न्याय वा सुचना तामेल गर्ने । २. न्याय तामेलकार वा वडा कार्यालयले तामेलीको व्यहोरा सुनुवाई समितिमा पठाउने । ३. न्याय उल्लेखित ब्याथिक तामेल हुन नसकेमा विधुतीयमापद वा पत्रिकाका सुचना प्रकाशन गरिने । ४. वडा कार्यालयमापद तामेल गरिएको न्यायमा सम्बन्धित वडाको अध्यक्ष वा सदस्य तथा कतिपय दुईजना सामाजिक न्यायकारीको रोहवर हुनुपर्ने ।	मि शुल्क	विवेकन दर्ता भएको ३ दिनमित्र	शाखा प्रमुख र शाखामा कार्यरत कर्मचारी	नगर उपप्रमुख
३.	उजुरी तथा विवादको प्रतिउत्तर / लिखित जवाफ दर्ता	१. उजुरी तथा विवादका सम्बन्धमा रीत पुगेको लिखित जवाफसहितको प्रतिउत्तर पत्र २. सम्बन्धित प्रविवादीको नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी ३. विवादरत सम्बन्धित अन्य प्रमाण कायमापदहरू	१. जवाफसहितको प्रतिउत्तर पत्रमा तोक लगाउने । २. राजस्व शाखामा दर्ता/दिने । ३. ब्याथिक समितिमा दर्ता/दिने ।	रु १००	न्याय तामेल भएको १५ दिनमित्र	शाखा प्रमुख र शाखामा कार्यरत कर्मचारी	नगर उपप्रमुख
४.	मेलमिलाप कार्य	१. रीत पुगेको दुवै पक्षहरूको मिलापकाय लाग्ने मेलमिलाप न्यायपत्र न्याय गर्ने २. विवेकनकायमापदको नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी	१. संयुक्त विवेकनमा तोक लगाउने २. राजस्व शाखामा दर्ता/दिने । ३. ब्याथिक समितिमा रोहवरमा मेलमिलाप हुने । ४. पहिलो सुनुवामा मेलमिलाप नभए विवादको सम्बन्धित वडा मेलमिलाप बोर्डमा पठाउने ५. मेलमिलाप हुन नसके विवाद पुन ब्याथिक समितिमा पठाउने	मि शुल्क	विवेकन दर्ता भएको तीन महिना अघित २० दिनमित्र	शाखा प्रमुख र शाखामा कार्यरत कर्मचारी	नगर उपप्रमुख
५.	(क) निरुपण हुने अधिकार क्षेत्रअन्तर्गत निर्णय र संस्थागतका आदेश जारी (ख) घर जग्गा तथा बैक सात रोपका	१. विवेकनमा पेश गरिएका संलग्न आयस्थापक प्रमाण कायमापदहरू बुझ्ने २. वादी प्रविवादीको समीक्षा ब्याथिक बकापत्र गर्नुपर्ने ३. अन्त सम्बन्धित प्रमाण बुझ्ने / जग्गा न्याय जति गर्ने जग्गा पछि तामेल तथा बैक सात पछि नरि विवेकन दिने	सामाजिक संस्था संलग्न पत्र, २०००को दायमा ब्याथिक ब्याथिक अन्तरिम संस्थागतका आदेश दिने । आयस्थापक हक लाग्ने प्रमाण पेश भएको विवेकन उपर सम्बन्धित नाथीकायमा बैक बुझ्ने	मि शुल्क	मुहुरी प्रतिलिपी अनुसार	शाखा प्रमुख र शाखामा कार्यरत कर्मचारी	नगर उपप्रमुख
६.	पुनरावेदनको न्याय दिने	हेसको दायमा २००१) ब्याथिक निर्णय हुँदा ब्याथिक समितिमा निर्णय सहित पराजित पक्षलाई हेसको दायमा ५५ ब्याथिक पुनरावेदन न्याय दिने ।	निर्णय तयार भएको ३ दिन मित्र अनुसारिमा उल्लेखित दायमा पुनरावेदन न्याय पठाई दिने	मि शुल्क	पक्षरत तयार भएको ३ दिन मित्र	शाखा प्रमुख र शाखामा कार्यरत कर्मचारी	नगर उपप्रमुख
७.	निर्णय कार्यालयमा न्याय दिने	निर्णय पक्षरतको प्रविवादीसहित पक्षरत पठाई पाई नती विवेकन गर्ने	आयस्थापक कायमापदसहितको विवेकनमा तोक लगाई ब्याथिक समितिमा दर्ता गर्ने। ब्याथिक समितिमा निर्णयउपर पुनरावेदन पत्रको अरु पक्षरत नरि अन्तिम न्यायि ब्याथिक समिति (कार्यालय) सम्बन्धी पत्र २००५ को प्रक्रिया ब्याथिक निर्णय कार्यालयमा नरिने ।	मि शुल्क	ब्याथिक समिति कार्यालय सम्बन्धी पत्र २००५ अनुसार पक्षरत पठाई दिने ।	सम्बन्धित शाखा वा न्याय ।	नगर उपप्रमुख
८.	अन्तिम निर्णय सम्बन्धी कारवाही	१. प्रमाण सहितको उजुरी विवेकन २. अन्तिम निर्णय सम्बन्धी प्रविवादीको प्रविवेकन ३. जारी भएको न्याय बुझ्ने तोकिएको दायमा लिखित जवाफ ४. जग्गापक्षी प्रमाणपत्र ५. न्यायपत्र अरु न्यायको प्रतिलिपी ६. निर्णय/न्याय स्वीकृति लिखित अरु रीतको प्रतिलिपी	नगर प्रमुखको हकमा जग्गापक्षमा नरिने ।	नगरपालिकाको आर्थिक हेतमा उपलेख अरु ब्याथिकको	१५ दिनमित्र	सम्बन्धित शाखा वा न्याय ।	नगर प्रमुख
९.	न्याय पास सम्बन्धी विवाद	१. उजुरी विवेकन २. न्याय पास न्याय ३. न्यायपत्र न्यायको अरु साइट पक्षरत र लोकोपक्ष पक्षरतसहितको न्यायको प्रतिलिपी ४. न्यायपत्र अरु न्यायको प्रतिलिपी ५. निर्णय/न्याय स्वीकृति लिखित अरु रीतको प्रतिलिपी	नगर प्रमुखको हकमा जग्गापक्षमा नरिने ।	नगरपालिकाको आर्थिक हेतमा उपलेख अरु ब्याथिकको युल्क र अरिमा उजुरी कर्तको न्यायपालिकाको तोक ब्याथिकको पक्षरती रकम जग्गा न्याय ।	१ महिनामित्र	सम्बन्धित शाखा वा न्याय ।	नगर प्रमुख
१०.	व्यक्तिवादी उजुरी विवेकन अरु अन्य अन्त पत्रकार मुहुरी	१. तोकिएको दायमा नेपाली नागरिकता लेखिएको उजुरी विवेकन । २. प्रविवादी रीतमा अनुसार उजुरीको प्रतिलिपी ३. न्याय बुझ्ने लिखित न्यायमित्र प्रतिउत्तर ४. आयस्थापक प्रमाणपत्र	१. विवेकनमा तोक लगाउने २. राजस्वमा दर्ता/दिने । पक्षी अनुसार ३. ब्याथिक समितिमा दर्ता गर्ने ।	रु. ३००-	१ महिनामित्र	शाखा प्रमुख र शाखामा कार्यरत कर्मचारी	नगर उपप्रमुख
११.	निर्णय संलग्न कायमापदको न्याय दिने	१. विवेकन २. संस्थागतका न्यायको प्रमाण, नागरिकताको प्रतिलिपी ३. दर्ता/दिने रीत	१. आयस्थापक कायमापदसहितको विवेकनमा तोक लगाउने। २. राजस्व शाखामा दर्ता/दिने । ३. ब्याथिक समितिमा विवेकन दर्ता गर्ने ।	विवेकन दर्ता/रु. १० प्रति पक्ष रु. ५	रीत दिन	शाखा प्रमुख र शाखामा कार्यरत कर्मचारी	नगर उपप्रमुख

४. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी:- प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

५. सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद

कार्यालय प्रमुखको नाम र पद	श्री तुल्सीराम अर्याल प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
सूचना अधिकारीको नाम र पद	श्री केदार कुमार खड्का प्रशासकीय अधिकृत

६. सम्पादित कार्यको विवरण

आ.व. २०८०।०८१ माघदेखि चैत्र मसान्तसम्म भएका कार्यको प्रगति विवरण

प्रशासन महाशाखा

- ७ वटा कार्यपालिका बैठक सम्पन्न भएको,
- ९ वटा कर्मचारी बैठकहरु सम्पन्न भएको जसमध्ये शाखा/महाशाखा प्रमुखहरुको बैठक, कर्मचारी बैठक र वडा सचिवहरुको बैठक रहेका छन्,
- मिति २०८१ माघ ५ गते शुक्रबारका दिन ११ नं. वडा कार्यालय परिसर, कपन, काठमाडौँमा नगरपालिकाको आ.व. ०८०।०८१ को विकास निर्माणका कार्य र सेवा प्रवाह सम्बन्धमा सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सम्पन्न भएको,
- बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा कार्यरत शाखा प्रमुखहरु तथा वडा सचिवहरुका लागि २०८० माघ ५ र ६ गते संस्थागत सुशासन र क्षमता विकास तालिम सम्पन्न गरिएको,
- बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा कार्यरत नगर प्रहरी जवानहरुको क्षमता अभिवृद्धिका लागि २०८० माघ १५ देखि चैत्र १५ सम्मको नगर प्रहरी आधारभूत तालिम सम्पन्न भएको,
- सबै वडा कार्यालय तथा स्वास्थ्य संस्थाहरुको नियमित अनुगमन,
- हाजिरी तथा विदा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गरिएको,
- कर्मचारीहरुको व्यक्तिगत विवरण अद्यावधिक सम्बन्धी कार्य गरिएको,
- कर्मचारीहरुको सरुवा, सहमती तथा जनशक्ति व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गरिएको,
- बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा कार्यरत इन्जिनियरिङ्ग सेवाका कर्मचारीहरुलाई २०८० चैत्र २ र ३ गते क्षमता विकास कार्यक्रम विषयक तालिम सम्पन्न गरिएको,

- बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा कार्यरत नगर प्रहरी जवानहरूका लागि मिति २०८० चैत्र ९ र १० गते सेवा प्रवाह तथा सुशासन विषयक प्रशिक्षण कार्यक्रम सम्पन्न,
- वार्षिक कार्य योजना तर्जुमा प्रक्रिया तथा कार्यान्वयन, समन्वय तथा सहयोग सम्बन्धी कार्य गरिएको,
- कार्यालयको दर्ता चलानी र सहायता कक्षको व्यवस्थापन र संचालन सम्बन्धी कार्य गरिएको,
- तपसिल बमोजिम 'घ' वर्गको इजाजत पत्र वितरण तथा नवीकरण भएको,

क्र.सं.	विवरण	संख्या
१.	नयाँ इजाजतपत्र प्रदान गरिएका	०३
२.	'घ' वर्गको इजाजतपत्र नवीकरण	१७

जनस्वास्थ्य महाशाखा

जनस्वास्थ्य महाशाखा अन्तर्गतका स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट २०८० श्रावण देखि २०८० चैत्र सम्म प्रदान गरिएको प्रमुख सेवा सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	सूचक	ईकाई	प्रगति
१	स्वास्थ्य संस्था मार्फत सेवा प्राप्त गर्ने जम्मा सेवाग्राहीको संख्या (जम्मा पटक)	जना	४३५३१
२	गाउँघर क्लिनिक मार्फत सेवा प्राप्त गर्ने जम्मा सेवाग्राहीको संख्या	जना	१०९९
३	खोप केन्द्र मार्फत खोप सेवा प्राप्त गर्ने जम्मा सेवाग्राही (बालबालिका तथा गर्भवती महिला) को संख्या	जना	६१७३
४	बृद्धी अनुगमन गरिएका २ वर्ष मुनिका बालबालिकाको संख्या (नयाँ)	जना	१६३५
५	१८० ट्याब्लेट आइरन चक्की प्राप्त गर्ने गर्भवती महिलाहरूको संख्या	जना	२८८
६	प्रोटोकल अनुसार ८ पटक गर्भवती जाँच गराएका महिलाहरूको संख्या	जना	२५४
७	स्वास्थ्य संस्था (प्रशुती केन्द्र) मा सुत्केरी भएका महिलाहरूको संख्या	जना	१४३
८	प्रोत्साहन यातायात खर्च प्राप्त गरेका सुत्केरी महिलाहरूको संख्या	जना	१४३
९	गर्भवती उत्प्रेरणा खर्च प्राप्त गरेका महिलाहरूको संख्या	जना	५९
१०	प्रसुती पोषण भत्ता (रु. ३०००) प्राप्त गर्ने सुत्केरी महिलाहरूको संख्या	जना	१४३
११	परिवार नियोजनको साधनको नयाँ प्रयोगकर्ताहरूको संख्या	जना	९३६
१२	क्षयरोगको उपचारका लागि दर्ता गरिएका नयाँ बिरामीको संख्या	जना	१९६
१३	विपन्न नागरिक औषधी उपचार कोष निर्देशिका २०७५" बमोजिम कडा रोगहरूको उपचारका निम्ति सहूलियतको सिफारिस गरिएका बिरामीको संख्या	जना	१४९
१५	कोभिड-१९ बिरुद्धको खोपको QR Code Verification गरेको संख्या	जना	२१२०

- नगर अस्पताल संचालन कार्यविधि २०८० तथा जनस्वास्थ्य ऐन २०८० पारित गरिएको ।
- बुढानीलकण्ठ **नगर अस्पताल** संचालनमा ल्याइएको ।
- स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम सुरु गरिएको ।
- बुढानीलकण्ठ स्वास्थ्य चौकीमा भिडियो एक्सरे (USG) सेवा सुचारु गरिएको ।
- सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्थाहरुको न्युनतम सेवा मापदण्ड मुल्यांकन गरिएको ।
- डेंगु महामारी नियन्त्रणका लागि १३ वटै वडामा सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिएको ।
- स्तनपान सप्ताह २०८० मा लक्षित बर्गलाई (२९ जना) पोषण सामग्री वितरण गरिएको ।
- १३ जना महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुलाई दिर्घकालिन सेवाको लागि सम्मानजनक विदाई (जनही रु. ५०००० प्रोत्साहन स्वरूप प्रदान गरिएको)
- ७ वटा उद्योगहरुमा श्रमिकहरुका लागि श्रम तथा पेशागत स्वास्थ्य सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिएको ।
- दादुरा रुबेला अभियान मार्फत ९ महिना देखि १५ वर्ष उमेर समुहका ४९११६ जना बालबालिकालाई दादुरा रुबेला खोप प्रदान गरिएको ।
- ३०० जना किशोरीहरुलाई पाठेघरको मुखको क्यान्सर विरुद्धको खोप (HPV खोप) प्रदान गरिएको ।
- क्षयरोग मुक्त पालिका अभियानको सुरुवात गरिएको ।
- जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुका लागि तनाव व्यवस्थापन तथा योग अभ्यास कार्यक्रम संचालन गरिएको ।

जनसंख्या तथा सामाजिक समावेशीकरण महाशाखा

सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जीकरण शाखा

➤ सामाजिक सुरक्षा

चालू आ.व २०८०/०८१ को पहिलो,दोस्रो र तेस्रो त्रैमासिक सामाजिक सुरक्षा वितरण गरिसकिएको छ ।

-पहिलो त्रैमासिकमा - रु ५,२१,६०,४७३।-

दोस्रो त्रैमासिकबाट EFT लागु गरिएको

- दोस्रो त्रैमासिकमा - रु ५,३४,७१,८५६ ।-

-तेस्रो त्रैमासिकमा - रु ५,४५,७२,७९६ ।-

जम्मा वितरण रकम -रु १६,०२,०५,१२५ ।-

र चौथो त्रैमासिक वितरण गर्न वार्षिक बजेट अपुग भएकोले थप निकासको लागि रु १,९८,९४,२७०।- (रु एक करोड अन्ठानब्बे लाख चौरानब्बे हजार तीन सय सत्तरी मात्र) माग गरिएको छ ।

- हाल सम्म कुल सुरक्षा भत्ता खाने लाभग्राहीको संख्या-5306 जना

➤ व्यक्तिगत घटना दर्ता

-कुल जन्मदर्ता -१७९ जना (पुरुष -८५ र महिला -९४)

-कुल मृत्युदर्ता - ९४ जना (पुरुष -५० र महिला -४४)

-कुल बसाइसराइ -(बसाइसराइ जाने -८० जना बसाइसराइ आउने - ६८० जना)

- कुल विवाह दर्ता -१२० जना

-कुल सम्बन्धविच्छेद दर्ता -२७

साथै २०७३/०१/०१ देखि हालसम्म जम्मा कुल दर्ता -१९६५३ जना

➤ अन्य कार्यक्रमहरु

- नेपाल सरकारको राष्ट्रिय कार्यक्रम राष्ट्रिय परिचय पत्र तथ्याङ्क विवरण संकलन निरन्तर रुपमा भइरहेको साथै मिति २०८१/०१/१४ गतेदेखि राष्ट्रिय परिचय पत्र वितरण (कार्ड वितरण) भइरहेको छ ।

- हालसम्म करिव २३००० जनाको राष्ट्रिय परिचय पत्र विवरण नगरपालिका सङ्कलन भएको साथै सबै वडामा राष्ट्रिय परिचय पत्र विवरण संकलन भइ सम्पन्न भइसकेको

-७०० जना भन्दा बढीको राष्ट्रिय परिचय पत्र (कार्ड वितरण) भएको ।

- राष्ट्रिय परिचय पत्र तथा पञ्जीकरण विभागको निर्देशन अनुसार वैशाख १ गते देखि ७ गते सम्म व्यक्तिगत घटना दर्ता सप्ताह कार्यक्रम संचालन गरिएको ।

➤ राष्ट्रिय कानून, अन्तराष्ट्रिय प्रतिबद्धता स्थानीय आवश्यकता बमोजिम महिला, बालबालिका ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्कता भएका व्यक्ति, सम्बन्धित नीति, कार्यविधि, संयन्त्र र कोष परिचालनमा छन। लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष, बालकोषबाट तत्काल सेवा सहयोग उपलब्ध गराइएकोछ। एकल महिला सुरक्षाकोषको स्थापना तथा १९ वटा महिला समुहमा बीउपुंजी परिचालनमा छ।

➤ नगरपालिकाबाट प्रवाह हुने सेवाको जानकारीका साथै महिलाहरुको क्षमता अभिवृद्धि, सीप तथा उद्यमशीलता विकासका साथै समुहहरुको सक्रियतामा महिला सशक्तिकरण, लैङ्गिक हिंसा निवारणका पहलहरु अगाडि बढेका छन

➤ संस्थाहरुको समन्वय सहकार्यमा सरोकारवाला (जनप्रतिनिधि, सम्पर्क शिक्षक विद्यालय नर्स, स्वास्थ्य स्वयंसेविका, मनोविमर्शकर्ता, महिला समुह) को क्षमता अभिवृद्धि गरि बालश्रम, दुर्व्यवहार, घरेलु हिंसा, लैङ्गिक हिंसा, मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण अभियान सञ्चालनमा छ। ३९१ जना

बालबालिकाहरूलाई बाल अधिकार, लागु पदार्थ दुर्व्यसन, यौनजन्य दुर्व्यहार, साइबर क्राइम र लैङ्किकहिंसा बारे जानकारी गरिएको।

- हिंसा प्रभावितहरूलाई तत्काल उद्धार, संरक्षण, पुर्नएकीकरण, पारिवारिक सहयोग, वैकल्पिक हेरचाहको व्यवस्था, छात्रवृत्ति, शैक्षिक सामाग्री, आर्थिक सहयोग तथा अन्य सहयोग, आमाबाबु विहिन बालबालिका संरक्षण भत्ता उपलब्ध गराएकोछ। आवश्यक सेवाका लागि सम्बन्धित निकाय संग पहुँचमा सहयोग। बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्कता भएका व्यक्तिहरूलाई लक्षित गरि मनोविमर्श सेवा प्रवाह गरिएकोछ।
- ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्कता परिचयपत्र (डिजिटल) वितरण कार्यलाई सहज बनाइएको छ। हाल सम्म ५००९ ज्येष्ठ नागरिक र ३२८ वटा अपाङ्कता परिचयपत्र जारी गरिएको छ। ९५ वर्ष माथिका २५ जना ज्येष्ठ नागरिक र २३ जना अपाङ्कता भएका व्यक्तिहरु संग घर दैलो भेटघाट, सम्मान स्वास्थ्य जाँच र पारिवारिक हेरचाह तथा सामाजिक सुरक्षा भत्ताको उपयोगको अवस्थाको अनुगमन गरिएकोछ।
- अपाङ्कता सहायता कक्षबाट सेवा प्रवाह कार्य शुरु गरिएकोछ। अभिभावकहरु लाई हेरचाह तालिम (२५ जना) न.पा. तथा संस्थाहरुको समन्वयमा स्वास्थ्य उपचार सहयोग ३ जना, सहायक सामाग्री (१४ जनालाई व्हीलचेयर, कृत्रिम खुट्टा २ जनालाई), आर्थिक सहयोग ६ जना, खाद्वान्न १५ जना व्यवसाय तथा रोजगारीमा पहुँच लगायतका सेवा ३४ जना लाई प्रदान गरिएकोछ।
- नगरपालिका तथा मानव सेवा आश्रम संगको सहकार्यमा सहयोगापेक्षी व्यक्तिहरुको उद्धार, संरक्षण तथा पुर्नस्थापनाको कार्य भैरहेको। हाल सम्म १०५ जना र यस आ.व.मा ३१ जनाको उद्धार, संरक्षण तथा व्यवस्थापन गरिएको। सहयोगापेक्षी सडक मानवमुक्त नगरपालिका घोषणा गरिएको।
- संघ संस्था नवीकरण, दर्ता, परियोजना सिफारिश तथा अनुगमन, मुल्यांकन र समन्वय सहकार्य भै रहेको।
- वडा कार्यालयहरुबाट यस आ.व.मा २०७७ वटा व्यक्तिगत घटना दर्ता भएका छन। (५८३ वटा जन्म दर्ता, २९२ मृत्यु दर्ता, ७९ सम्बन्ध बिच्छेद, ४४६ विवाह, ५९० बसाइ सरि आएको, ८७ बसाइ सरि जाने गरि जम्मा २०७७ वटा) र सामाजिक सुरक्षा तथा पंजीकरण शाखाबाट व्यक्तिगत घटना दर्ता बारे विभिन्न माध्यमबाट जानकारी, सुचना प्रवाह, घटना दर्ता सप्ताह, अभिलेख अद्यावधिक का साथै दर्ता सम्बन्धी सहजीकरण गरिएकोछ।
- वडा कार्यालय तथा बैंकको समन्वयमा भूत प्रणाली मार्फत सामाजिक सुरक्षा भत्तामा सहज पहुँच पुयाइएकोछ। हाल सम्म ५,३०६ जना लाभग्राहीहरु लाई १६ करोड २ लाख ५ हजार १ सय २५ रु. सामाजिक सुरक्षा भत्ता उपलब्ध गराइएको छ। नयां नाम दर्ता लगत कटाका साथै अपुग रकम र द्विविधा परेकोमा सम्बन्धित निकायको समन्वयमा समस्या समाधान गरिएकोछ।
- दैनिक रुपमा राष्ट्रिय परिचय पत्र विवरण संकलन र राष्ट्रिय परिचय पत्र कार्ड वितरण भैरहेकोछ। (हाल सम्म २३००० जनाको विवरण संकलन र ७०० वटा कार्ड वितरण कार्य सम्पन्न भएकोछ।

- आगामी आ.व. को बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम सम्बन्धमा लक्षित समुह र सरोकारका निकायहरु संग छलफल तथा सुझाव संकलन भै रहेको।

सहकारी शाखा

क्र.स.	वार्षिक कार्यक्रम	०८०(पौष-चैत्र)	प्रगति
१	सहकारी सम्बन्धी एकीकृत सफ्टवेयर प्रोफाईल निर्माण	सहकारीका लागि दुर शिक्षामा आधारित डिजिटल शिक्षण सामाग्री निर्माण गरि सहकारी संस्थाहरुलाई युजर आईडी र पासवर्ड वितरण । करिव ४० सहकारी ले उक्त शिक्षण सामाग्री प्रयोग गरेका।	
२	सहकारी संस्थाका व्यवस्थापक तथा संचालकलाई अभिमुखीकरण तालिम	- सहकारी संचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी २ दिनको क्षमता विकास प्रशिक्षण तथातालिम - सहकारी तथा गरिवी व्यवस्थापन सुचना प्रणाली (कोपोमिस) सम्बन्धी ३ दिनको तालिम	
३	सहकारीको अध्ययन अनुसन्धान तथा अन्य	बुनपा कार्यक्षेत्र रहेका सहकारी संस्थाहरुको सम्पूर्ण विवरण समेटी संघिय सरकारको मोडेल(स्वेतपत्र) सहितको नगर सहकारी दर्पण प्रकाशन	
४	सहकारी दिवस एवं गोष्ठी तथा कार्यक्रम	- सहकारी दिवसको अवसरमा विहान देखि नगरपालिका भित्र प्रभातफेरी कार्यक्रम - नगर प्रमुखज्यू बाट नगर सहकारी दर्पण विमोचन - प्रशिक्षण तथा अन्तरक्रियात्मक कार्यक्रम	
५	सहकारीको अध्ययन अनुगमन, निरिक्षण एवं व्यवस्थापन	-२५ सहकारी संस्थाको अनुगमन, -निवेदन प्राप्त भएका संस्थाहरु लाई पत्राचार तथा फोन सम्पर्क गरि बैठक छलफल माध्यमबाट समस्या समाधान	
६	सहकारीहरु को कोपोमिसमा आबद्धता	नयाँ थप १ जनसुचना स्वावलम्बन सहकारी संस्था सहित जम्मा ६८	
७	लेखापरिक्षक स्विकृत	४५	
८	साधारण सभा निर्णय र लेखापरिक्षक प्रतिवेदन प्राप्त सहकारी	३५	
९	सहकारीहरुको विनियम संशोधन	राम मन्दिर नारी चेतना सहकारी, सुप्या बचत तथा ऋण सहकारी, कपनगढी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	

सुशासन शाखा

- (१) कार्यपालिका बैठक संचालनका लागि सूचना, पत्राचार र व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गरिएको,
- (२) नगरसभा तथा कार्यपालिकाको बैठकको निर्णय तयार सम्बन्धी कार्य गरिएको,
- (३) कार्यालयका तथा कार्यपालिकाको बैठकको निर्णय कार्यान्वयनका लागि जानकारी गराउने एवं पत्राचार सम्बन्धी कार्य गरिएको,
- (४) नगरपालिकाको काम कारबाही सम्बन्धमा विभिन्न आयोग तथा निकायमा परेका उजुरीहरूको सम्बन्धित शाखाहरूबाट जानकारी लिई जवाफ तयार गरेको,
- (५) सेवाग्राही तथा सरोकारवालहरूबाट प्राप्त उजुरी तथा गुनासो सम्बन्धी कार्य गरिएको,

नगर प्रहरी व्यवस्था शाखा

- (१) स्थानीय बजार तथा पार्किङ स्थलको रेखदेख र व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गरिएको,
- (२) नगरपालिकाको सम्पत्तिको सुरक्षा र संरक्षण सम्बन्धी कार्य गरिएको,
- (३) बु.न.पा. अन्तर्गत हुने सभा, समारोह, परम्परा तथा जात्रा चाडपर्वको सुरक्षा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गरिएको,
- (४) बजार अनुगमन सम्बन्धी कार्य गरिएको,
- (५) आगलागीका घटनामा दमकल परिचालन गरी आगो नियन्त्रणमा लिएको,
- (६) ४८ दिन लामो नगर प्रहरी आधारभूत तालिम र सेवा प्रवाह तथा सुशासन विषयक तालिम सम्पन्न,

सूचना प्रविधि शाखा

- करदाताले QR को माध्यम बाट कर तिर्ने, घरबाट नै अनलाईनको माध्यम द्वारा कर तिर्न करदाता प्रणालीको व्यवस्था गरिएको ।
- कर्मचारीको दैनिक हाजीरी पूर्णतः ई-हाजिरी प्रणाली बाट गर्ने कार्य गरिएको ।
- नगरपालिका तथा वडा कार्यालयबाट हुने दर्ता तथा चलानी चिठी पत्रहरूलाई digitization गरी कम्प्युटराइज्ड प्रविधि बाट गर्ने गरिएको ।
- अपाङ्ता तथा ज्येष्ठ नागरिक परिचय पत्रलाई Digital QR सहितको Smart Card वितरण गर्ने कार्य गरेको ।
- उपत्यका प्रहरी कार्यालय संगको प्राविधिक सहयोगमा नगरपालिकाको विभिन्न स्थानमा चालु आ.व. मा १८३ वटा क्यामेरा स्थापना गरिएको ।

- गुनासो तथा सुझावहरू हेलो बुढानिलकण्ठ कक्षबाट सुन्ने तथा ति गुनासो हरूलाई follow up गर्ने व्यवस्था भएको ।
- कामदार लाई काम खोज्न र रोजगारदाता लाई कामदार खोज्न बुढानिलकण्ठ श्रम बजार व्यवस्थापन प्रणाली संचालनमा ल्याईएको । २६३ श्रम खोज्ने व्याक्ती लिष्टड भएको ।

शिक्षा, युवा तथा खेलकूद महाशाखा

- सबै सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयमा करियर गाइडेन्स कार्यक्रम तथा स्काउट शिक्षा लागू गरिएको छ ।
- २०८० माघ ११ र १२ गते तेस्रो वृत्ति परामर्श तथा रोजगार मेला सम्पन्न गरिएको छ ।
- एकीकृत शैक्षिक क्यालेण्डरको निर्माण र कार्यान्वयन गरिएको छ । साथै शिक्षकहरूको डायरी कार्यान्वयन र स्तरीकरण गरिएको छ ।
- इसिडिदेखि कक्षा १० सम्म दिवा खाजा कार्यक्रम कार्यान्वयन रहेको छ ।
- कक्षा ८ को परीक्षा नगरस्तरमा शुल्क रहित रुपमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयमा समेत सञ्चालन गरी नतिजा प्रकाशन गरिएको छ । साथै कक्षा ५ र ८ को उपलब्धि परीक्षा सञ्चालन गरिएको छ ।
- ३८ ओटा संस्थागत विद्यालयको अनुगमन निरीक्षण तथा १५५ जना शिक्षकको कक्षा अवलोकन गरिएको छ ।
- संस्थागत विद्यालयमा छात्रवृत्ति र शुल्क ढाँचा कार्यान्वयन ल्याइएको छ । एक हजार विद्यार्थीलाई नगर प्रमुख छात्रवृत्ति वितरण गरिएको छ ।
- शिक्षक बैंक मार्फत ३३ जना शिक्षक परिचालन द्यालयमा विज्ञानसबै वि), गणित र अंग्रेजी शिक्षक व्यवस्थापन(गरिएको छ । शिक्षा र सीप सिकाइ सहितको रमाइलो शुक्रबार कार्यक्रम कार्यान्वयनमा लगेको छ ।
- विद्यालयको भौतिक पूर्वाधारतर्फ ९ ओटा विद्यालयमा सूचना प्रविधि प्रयोगशाला, १४ ओटा विद्यालयमा पुस्तकालय, १ ओटा विद्यालयमा विज्ञान प्रयोगशाला स्थापना गरिएको छ । श्रीराम आधारभूत विद्यालयमा नमुना विद्यालय पूर्वाधार निर्माण, जनजागृति माध्यमिक विद्यालय जगडोलमा समावेशी शौचालय निर्माण र बाल कुमारी माध्यमिक विद्यालयमा नयाँ विद्यालय भवन निर्माण कार्य सञ्चालनमा रहेका छन् ।
- विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षहरूलाई अभिमुखीकरण कार्यक्रम तथा १६६ जना शिक्षकहरूलाई शिक्षक पेसागत अभिमुखीकरण तालिम सञ्चालन गरिएको छ । साथै विद्यार्थीका लागि रोबोटिक्स कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ ।

- सबै विद्यालयमा फ्यान जडान, सबै विद्यालयका शौचालय सुधार, विद्यालय रंगरोगन र न्यूनतम फर्निचर व्यवस्थापन कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ ।
- अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा सुनिश्चित गरिएको पालिका घोषणा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ (वडा नं. ६ मा घोषणा) ।
- विद्यालय ब्राण्डिङ कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया अगाडि बढाइएको छ । नगर पुस्तकालय स्थापनाको कार्य अघि बढाइएको छ ।
- कानून कार्यविधि निर्माणतर्फ प्रधानाध्यापक पदपूर्ति कार्यविधि २०८०, नगर शिक्षा नीति २०८०, शिक्षा योजना २०८०)/८१ - २०८९/९० (, कपन क्याम्पस सञ्चालन व्यवस्थापन कार्यविधि २०८०, संस्थागत विद्यालय सञ्चालन मापदण्ड २०८१, पाठ्यक्रममा आधारित पठनपाठन निर्देशिका, २०८१, विद्यालयमा विद्यार्थी वृत्ति मार्गदर्शन निर्देशिका २०८१, छोटो अवधिको सीपमूलक तालिम सञ्चालन कार्यविधि २०८१, शैक्षिक उन्नयन बर्ष घोषणा कार्यान्वयन कार्यविधि २०८०, निवृत्त विद्यालय शिक्षक कर्मचारी प्रोत्साहन कार्यविधि २०८१ निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ ।

भाषा, कला र साहित्यतर्फ

१. २०८० फागुन ११ गते बुढानीलकण्ठ-१३ स्थित चुनिखेल र १२ गते बुढानीलकण्ठ मन्दिरमा दुई दिन "बुढानीलकण्ठ साँस्कृतिक-साहित्यिक महोत्सव-२०८०" भव्यताका साथ सम्पन्न भयो ।
२. बुढानीलकण्ठ क्षेत्रभित्र रहेका सार्वजनिक मठमन्दिर, पाटी पौवा, धरोहर, सम्पदा आदिको सूची बनाउने काम अगाडि बढाइएको छ ।

प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमतर्फ

३. चालु आर्थिक वर्षका लागि सुचिकृत भएका बेरोजगारहरु मध्ये हालसम्म ३३ जनालाई औसत ३४ दिनको रोजगारी संलग्न गराई ज्याला भुक्तानी गरिएको छ ।
४. वैदेशिक रोजगारमा जाने श्रमिकहरुको श्रम स्वीकृतिको लागि हालसम्म ३६ जनालाई सेवा सहजीकरण गरिएको छ ।

कृषि विकास शाखा

का. सि. नं.	योजना/कार्यक्रमको नाम	विनियोजित बजेट रु हजारमा	इकाई	लक्ष्य	प्रगति	वित्तीय प्रगति		भौतिक प्रगति प्रतिशत	सेवा पुगेका वडाहरु
						कुल खर्च	प्रतिशत		
क	व्यवसायिक तरकारी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम ५० प्रतिशत अनुदान								
१	रोग किरा व्यवस्थापनको लागि जैविक विषादी वितरण	५००.०	०	माग अनुसार	माग अनुसार	२८७.०	५७.४	१००	१ देखि १३
२	मिनिटिलर वितरण (हाते ट्याक्टर वितरण)	५००.०	संख्या	१७.०	१८	५००	१००	१००	२,३,४,५,६,१३
३	प्राङ्गारिक मल वितरण	५००.०	टन	२६.०	२६.८	५००.०	१००	१००	१ देखि १३
४	टनेलको लागि प्लाष्टिक वितरण	१०००.०	रोल	५२.०	५२.०	९९३.०	९९.३	१००	१,२,३,४,५,६,७,८,१०, ११,१२,१३
५	व्यवसायिक तरकारी खेती तालीम ३ दिने	२००.०	पटक	२.०	२.०	१९५.०	९७.५	१००	१,२,४,५,६,७,८, ११,१३
६	च्याउको बीउ वितरण	५००.०	पटक	१.०	१.०	४०९.०	८१.८	१००	२,४,६
७	गहुँको उन्नत बीउ वितरण	१००.०	टन	१.५	१.५५	१००.०	१००	१००	२,३,४,५,६,७,११,१३
	कौसी करेसा खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम ५० प्रतिशत अनुदान								
१	कौसी करेसा खेती गर्ने कृषकहरुलाई निःशुल्क हिउँदे बर्षे तरकारीको बीउ वितरण (कम्पोजीत प्याकेट)	८००.०	सेट	४६५०	४८१८	८००.०	१००	१०३.६	१ देखि १३
२	फलामको डवल स्ट्याण्ड वितरण	४०५.०	संख्या	२१०	२१४	४०२.०	९९.२६	१०१.९	१ देखि १३
३	ग्री ब्याग वितरण	६५.०	पिस	३५००	३६००	६५.०	१००	१००	१ देखि १३
४	गडेउला मल वितरण	२००.०	टन	१२	१२	२००.०	१००	१००	१ देखि १३
५	कोकोपिट वितरण	१४०.०	टन	२	२.५५	१४०.०	१००	१००	१ देखि १३
६	कम्पोष्ट विन वितरण	२९०.०	पीस	२००	२२६	२९०.०	१००	११३	१ देखि १३
७	नगर स्तरिय २ दिने कौसी खेती तालिम	१०००.०	संख्या	१४	११	७४४.९	७४.४९	७८.५७	१ देखि १३
८	निःशुल्क रोग किरा व्यवस्थापनको लागि रासायनिक तथा जैविक विषादी वितरण	५००.०	पटक	२	१	२५०.०	५०	५०	१ देखि १३

पशु विकास शाखा

क्र.सं.	कार्यक्रम	माघ	फागुन	चैत्र
१	पशु स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम			
	क. प्राथमिक मेडिकल उपचार गाई भैसी भेडा बाखा कुकुर कुखुरा हाँस	१४४	१८९	१५६
	ख. परजिवी नियन्त्रण गाई भैसी भेडा बाखा कुकुर	२७१	४६९	२९५
	ग. माईनर/मेजर सर्जिकल गाई भैसी कुकुर बिरालो	४	८	२
	घ. गाईनाकोलोजिकल	६	५	७
	ड. पशु बन्ध्याकरण	५	१३	७
२	प्रयोगशाला सेवा कार्यक्रम :			
	क. गोबर परिक्षण	९२	१५०	१४६
	ख. दूध परिक्षण	५	३	५
	ग. रगत परिक्षण	३	२	४
	घ. छाला परिक्षण	—	—	२
३	पशुपन्छी खोप सेवा कार्यक्रम :			
	१४६	१८०	३२८	३७५
	२००	—	—	—
	५०	४५००	२९०	१००
	—		—	
	१०५	७९	४३	६२

	२५	—	५०	३००
४				
	क. गाई	२७१	३४८	३५२
	ग. भैसी	४	२१	१३
	ग. बाखा	११	१७	८
५	पशु आहारा सेवा कार्यक्रम : क. हिउदे (जै) घाँस वितरण कार्यक्रम			
	अनुगमन/निरिक्षण कार्यक्रम :			
	क, मासु पसल अनुगमन			
६	ख, भेटेरीनरी औषधी पसल			
	ग, डेरी तथा दाना उद्योग			
	घ, बधशाला अनुगमन			
	पशु बिमा कार्यक्रम :	१७	—	—
७	क, बाखा बिमा			
	ख, गाई बिमा	४५३	—	—
	ग, भैसी बिमा	३	—	—
८	५० % अनुदानमा काउ म्याट बितरण कार्यक्रम	१ पटक		
७	५० अनुदानमा साइलेज घाँस बितरण कार्यक्रम	१ पटक	—	—
८	मृत्यु पशु व्यवस्थापन कार्यक्रम	—	—	—

९	सामुदायिक कुकुर बन्ध्याकरण कार्यक्रम		१ पटक	
१०	सामुदायिक बहर व्यवस्थापन कार्यक्रम	—	—	
११	घर पालुवा ककुर तथा बिरालो दर्ता व्यवस्थापन कार्यक्रम	—	—	—
१२	सुत्केरी पशुलाई क्याल्सियम भिटामिन मिनिरल बितरण कार्यक्रम	—	—	—
१३	पशु स्वास्थ्य घुम्ती शिविर गाई भैसी भेडा बाखा कुकुर तथा कुखुराको उपचार			१ पटक
१४	३ दिने गाई भैसी पालन तालिम		१ पछक	
१५	३ दिने बाखा पालन तालिम		१ पटक	
१६	कृषि तथा पशु पन्थी सम्बन्धित स्कुल शिक्षा कार्यक्रम			
१७	औषधी खरिद तथा बितरण कार्यक्रम			
१८	कुखुरा बितरण अपाङ्ग तथा एकल महिलालाई			
१९	उत्कृष्ट पुरष्कार तथा सम्मान कार्यक्रम			
२०	कृषि पशुपन्थी पुर्नहताजकी कार्यक्रम			
२१	प्राविधिक प्रमार्श सेवा कार्यक्रम			१ पटक
२२	पशु प्रजनन सेवा कार्यक्रम		१ पटक	
२३	रेविज दिवस कार्यक्रम			

७. ऐन, नियम, कार्यविधि र निर्देशिकाको सूची

(क) ऐन

क्र.सं	विवरण
१.	सहकारी ऐन, २०७५
२.	न्यायिक समिति (कार्यविधिसम्बन्धी) ऐन, २०७५
३.	स्थानीय बजार व्यवस्थापन तथा उपभोक्ता हित संरक्षण सम्बन्धी ऐन, २०७५
४.	कर निर्धारण ऐन, २०७५
५.	आर्थिक ऐन, २०७५
६.	स्थानीय राजपत्र प्रकाशन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५
७.	बैठक सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५
८.	विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७५
९.	घ वर्गको निर्माण व्यवसायी इजाजतपत्र सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५
१०.	संघ संस्था दर्ता कार्यविधि, २०७५
११.	वडा कार्यालय सञ्चालन कार्यविधि, २०७५
१२.	उपभोक्ता समिति गठन, आयोजना सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५
१३.	फोहोरमैला व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्यविधि, २०७५
१४.	नगर प्रहरी नियमावली, २०७५
१५.	बजार अनिगमन निर्देशिका, २०७५
१६.	शिक्षा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७५
१७.	नगर कार्यपालिका (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७५
१८.	युवा तथा खेलकुद विकास निर्देशिका, २०७५
१९.	करारमा प्राविधिक कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि
२०.	नगरसभा सञ्चालन कार्यविधि, २०७५
२१.	बुढानीलकण्ठ नगर कार्यपालिका (कार्य सम्पादन) नियमावली, २०७५

२२.	भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास कार्य सञ्चालन कार्यविधि, २०७५
२३.	टोल विकास संस्था (गठन तथा परिचालन) कार्यविधि, २०७५
२४.	आर्थिक ऐन, २०७६
२५.	विनियोजन ऐन, २०७६
२६.	बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०७६
२७.	अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचय-पत्र वितरण कार्यनिधि, २०७६
२८.	महिला उद्यमशिल तालिम तथा रोजगार विकास समिति सञ्चालन कार्यविधि, २०७६
२९.	स्वास्थ्य संस्था दर्ता, अनुमति तथा नविकरणसम्बन्धी निर्देशिका, २०७६
३०.	जेष्ठ नागरिक परिचयपत्र वितरण निर्देशिका, २०७६
३१.	बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाको पदाधीकारीहरूको आचारसंहिता, २०७६
३२.	बुढानीलकण्ठ नगरपालिका नगर प्रहरी ऐन, २०७७
३३.	बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाको वातावरण तथा प्रकृतिक स्रोत संरक्षण ऐन, २०७७
३४.	आर्थिक ऐन, २०७७
३५.	विनियोजन ऐन, २०७७
३६.	बुढानीलकण्ठ नगरपालिका विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७७
३७.	बुढानीलकण्ठ नगरपालिका मर्मत सम्भार कोष सञ्चालनसम्बन्धी कार्यविधि, २०७७
३८.	घर बहाल कर व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७७
३९.	स्थानीय लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०७७
४०.	सार्वजनिक जवाफदेहिता प्रवर्द्धनसम्बन्धी कार्यविधि, २०७७
४१.	विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्न बनेको कार्यविधि, २०७७
४२.	महिला विकास समन्वय समिति कार्यविधि, २०७७
४३.	बुढानीलकण्ठ पर्यटन बोर्ड (गठन तथा सञ्चालन) कार्यविधि, २०७७
४४.	बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाको कर्मचारीको आचारसंहिता, २०७७
४५.	प्राङ्गारिक मल अनुदान कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७

४६.	प्राङ्गारिक कौसी खेती प्रवर्द्धनसम्बन्धी कार्यविधि, २०७७
४७.	कृषि यान्त्रिकरण तथा कृषि औजार उपकरण प्रवर्द्धन सम्बन्धि कार्यविधि, २०७७
४८.	मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार (नियन्त्रण) स्थानीय समिति गठन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७७
४९.	नगर युवा परिषद कार्यविधि, २०७७
५०.	आर्थिक ऐन, २०७८
५१.	विनियोजन ऐन, २०७८
५२.	बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाको सहकारी नियमावली, २०७८
५३.	बु.न.पा. कार्यसञ्चालन निर्देशिका, २०७८
५४.	आर्थिक ऐन, २०७९
५५.	विनियोजन ऐन, २०७९
५६.	बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली निर्देशिका, २०७९
५७.	बु.न.पा. मेलमिलाप केन्द्र सञ्चालनसम्बन्धी कार्यविधि, २०७९
५८.	बु.न.पा. होमस्टे सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७९
५९.	बु.न.पा. नगर छात्रवृत्ति कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०७९
६०.	बालबालिका सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९
६१.	नगरपालिका विषयगत समिति (कार्यसञ्चालन) कार्यविधि, २०७९
६२.	विद्यालय लेखापरीक्षण कार्यविधि, २०७९
६३.	आर्थिक ऐन, २०८०
६४.	विनियोजन ऐन, २०८०
६५.	बुढानीलकण्ठ क्षेत्र विकास समिति (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८०
६६.	खानेपानी सेवा (व्यवस्थापन तथा नियमन) ऐन, २०८०
६७.	जनस्वास्थ्य सेवा ऐन, २०८०
६८.	सुशासन (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) ऐन, २०८०
६९.	प्रधानाध्यापक छनौट तथा पदस्थापन कार्यविधि २०८०

७०.	अल्ट्रासाउण्ड मेसिन सञ्चालन र व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८०
७१.	स्वास्थ्यसम्बन्धी प्रयोगात्मक अभ्यास व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८०
७२.	शिक्षक बैङ्क व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८०
७३.	अस्थायी एवं करारमा कार्यरत कर्मचारीहरूको लागि स्वेच्छिक बिदाई योजनासम्बन्धी कार्यविधि २०८०
७४.	विषयगत विभाग गठन तथा सञ्चालन कार्यविधि, २०८०
७५.	शैक्षिक उनननयन वर्ष कार्यान्वयन कार्यविधि २०८०
७६.	नगर अस्पताल सञ्चालनसम्बन्धी कार्यविधि, २०८०
७७.	घरपालुवा तथा सामुदायिक कुकुर व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८०
७८.	कपन बहुमुखी क्याम्पस सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८०
७९.	लेखा समितिको कार्य सम्पादन कार्यविधि, २०८०
८०.	नगर उद्यमशीलता विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८०
८१.	वृत्ति मार्गनिर्देशन कार्यक्रम सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८०
८२.	अनिवार्य तथा निशुल्क शिक्षा घोषणा कार्यविधि, २०८०
८३.	एकल महिला सुरक्षा कोष (सञ्चालन) कार्यविधि, २०८०
८४.	सीप विकास तालिम सञ्चालन कार्यविधि, २०८०
८५.	श्रम समन्वय समिति कार्यविधि, २०८०
८६.	तेस्रो पक्ष मुल्याङ्कनसम्बन्धी कार्यविधि, २०८०
८७.	दुध सङ्कलन केन्द्र सञ्चालनसम्बन्धी कार्यविधि, २०८०
८८.	सार्वजनिक जग्गा तथा सरकारी सम्पत्ति संरक्षण र उपयोगसम्बन्धी कार्यविधि, २०८०

८. बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाको वेवसाइट :- www.budhanilkanthamun.gov.np

९. सूचना मागसम्बन्धी निवेदन र सो उपर सूचना दिइएको विषय :-

यस अवधिमा यस नगरपालिकामा सूचना माग निवेदन अनुसार ५ जनालाई सूचना उपलब्ध गराइएको छ ।